

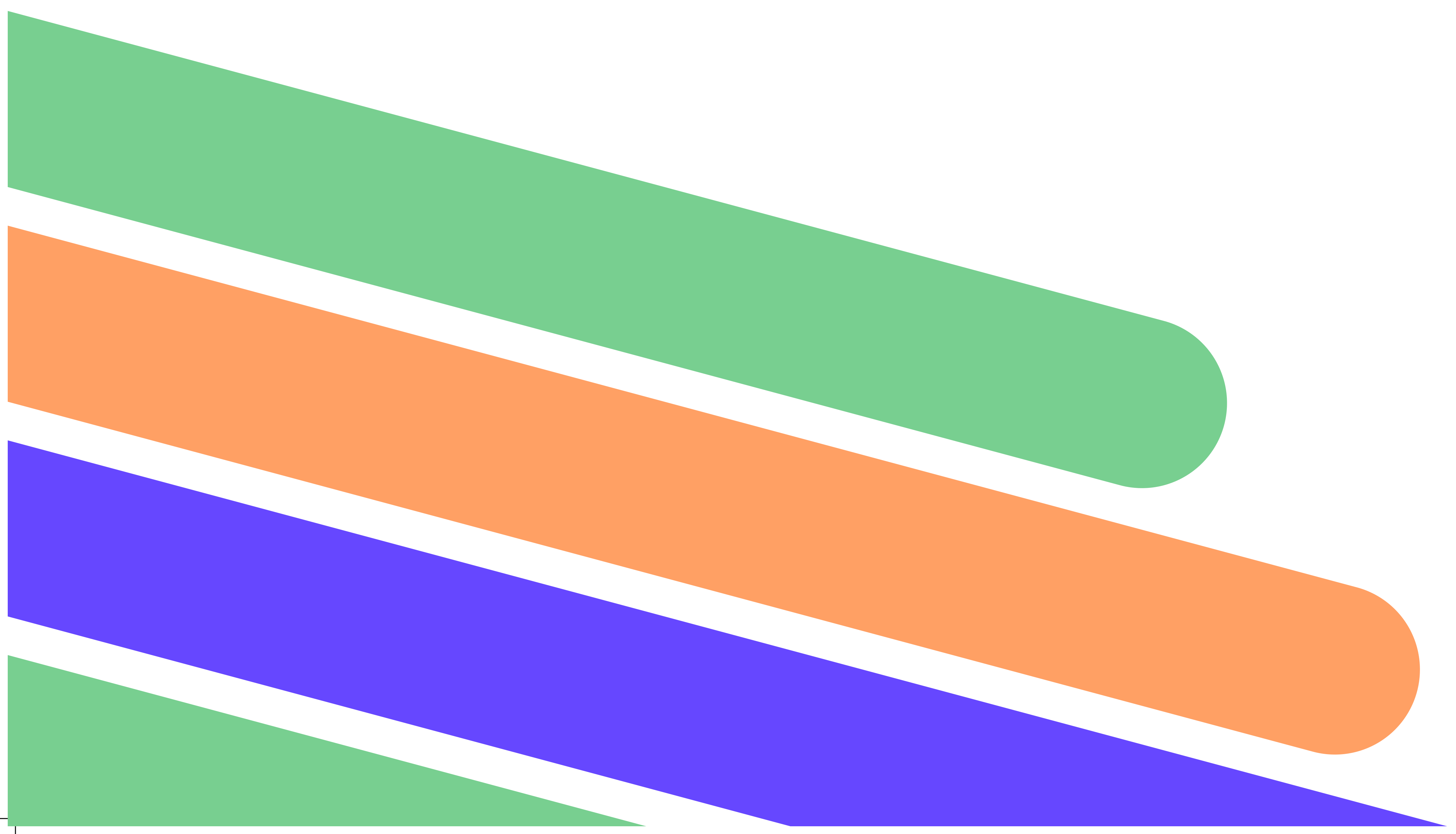
Activiteitenrapport *Synthese 2024*

AV van 5 juni 2025

Inhoudsopgave

1. Voorstelling	2. Dienstaanbod
3. Cluster
Gezondheidpromotie	4. Cluster Opsporing en
Toegang tot Zorg
5. Cluster bijstand
aan personen	6. Perspectief 2025

1. VOORSTELLING

Alias jaar 15 !

Het jaar 2024 is een scharniermoment voor vzw Alias: de organisatie bestaat vijftien jaar. Een vijftienjarig bestaan, aanwezigheid en strijd aan de zijde van mensen die te maken hebben met sekswerk/prostitutie in Brussel. Vijftien jaar lang luisteren, ondersteunen, verdedigen en bruggen bouwen tussen de realiteit op het terrein en het overheidsbeleid, tussen de vaak onzichtbare ervaringen van sekswerkers.sters en de eisen van een rechtvaardigere samenleving. Vijftien jaar lang hebben we mensen eraan herinnerd dat elke persoon, ongeacht zijn of haar identiteit, achtergrond of activiteit, recht heeft op waardigheid, respect en gezondheid.

Vzw Alias werd in 2009 opgericht vanuit een dringende vaststelling en behoefte: het schrijnende gebrek aan structuren, aangepast aan de specifieke behoeften van een publiek dat op dat moment onzichtbaar gemaakt werd door de instellingen. Tegen een vaak vijandige achtergrond van stigmatisering, onzekerheid en uitsluiting vestigt Alias zich geleidelijk als een belangrijke speler in Brussel, door een inclusieve aanpak te ontwikkelen die gebaseerd is op risicovermindering en laagdrempeligheid.

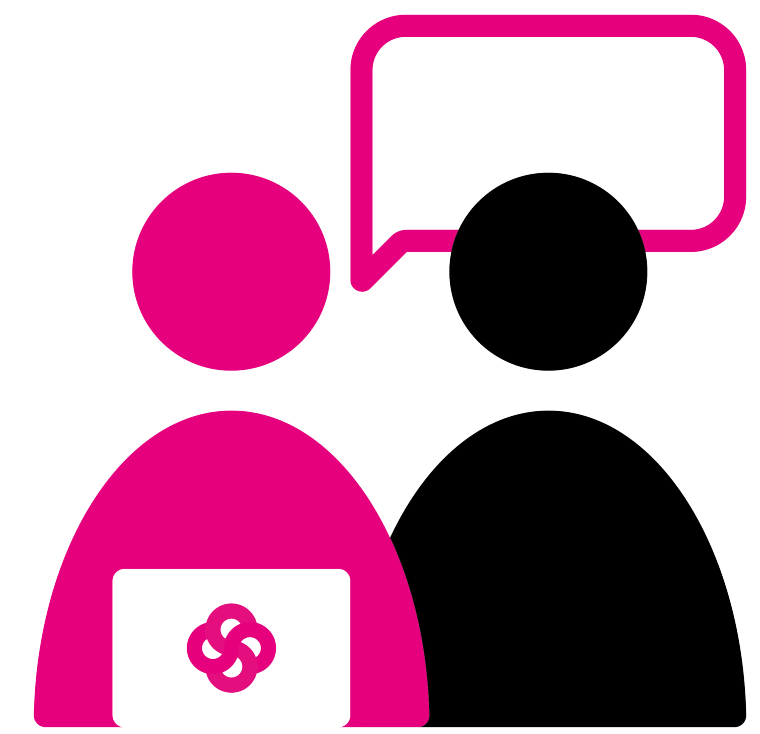
Als Alias vandaag verslag kan uitbrengen over zijn 15e werkingsjaar, dan is dat dankzij alle medewerkers die zich hebben ingezet voor deze missies, alle vrijwilligers, de leden van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering die in de loop der jaren hun tijd ter beschikking hebben gesteld. Verslag uitbrengen over ons werk is ook een manier om hen te bedanken en het belang van hun investering te erkennen.

Dit activiteitenverslag 2024 weerspiegelt een druk jaar, gekenmerkt door de voortzetting van onze kernactiviteiten, maar ook door nieuwe projecten. Het weerspiegelt de dynamiek van ons team, de rijkdom van onze partnerschappen en de evolutie van ons publiek in een veranderende sociaal-politieke context.

Op de volgende pagina's vindt u een samenvatting van de activiteitenverslagen van Vivalis, COCOF en RIZIV, die de essentie van onze activiteiten tijdens het jaar bundelen.

2. DIENSTAANBOD

Het hele jaar door ontmoeten we ons doelpubliek via onze diensten die we gratis en anoniem aanbieden. De “gasten” zoals wij ze noemen, hebben toegang tot de volgende diensten:

Individuele begeleiding

De individuele begeleiding die voorgesteld wordt door Alias heeft tot doel een gepersonaliseerde psycho-medische-sociale steun te bieden, aangepast aan de specifieke behoeften van elke begunstigde. Ze berust in de eerste plaats op het ontwikkelen van een vertrouwensband met een publiek dat vaak geen toegang heeft tot, zelfs uitgesloten wordt van de klassieke sociale - en gezondheidsstructuren die voorhanden zijn.

Dit is onderdeel van een co-constructieve aanpak: bij Alias gaat het er niet om mensen een traject voor te schrijven of hen te verplichten tot actie over te gaan, maar om mensen te ondersteunen bij het bepalen van hun opties, met respect voor hun ritme, prioriteiten en keuzes.

Naast deze praktische interventies is de ondersteuning ook gebaseerd op een zorgzame aanwezigheid en een actief luisterend oor. In veel gevallen zijn het deze eerste momenten van erkenning en dialoog die de deur (weer) openen naar andere vormen van ondersteuning.

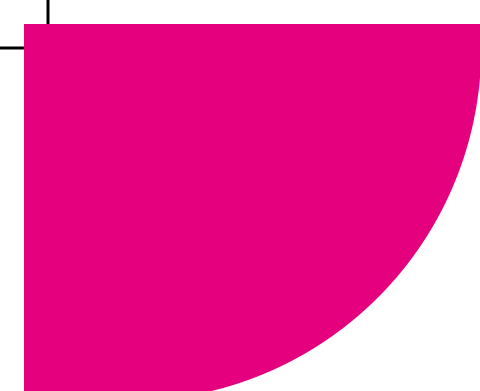
Ontmoetingen kunnen plaatsvinden in de lokalen van Alias, maar ook op alternatieve locaties die samen met de persoon worden gekozen: sociale diensten van partners, thuis, in een café of een openbare ruimte, afhankelijk van wat het beste past bij de situatie en de voorkeuren van de betrokkene.

Communautaire en participatieve activiteiten

Het communautaire werk van Alias rust op de actieve betrokkenheid van de begunstigten bij het leven van de vereniging. Door hen in het middelpunt van onze activiteiten te plaatsen, maakt deze aanpak het mogelijk om:

- Hun gevoel van veiligheid en vertrouwen te versterken
- Hun verhaal en hun kennis te valoriseren die voortkomt uit hun ervaringen
- De diensten van Alias continu aan te passen aan hun concrete noden.

Alias richt zich op het uitwisselen en delen van kennis via verschillende formats: discussiegroepen, gemeenschappelijke maaltijden of activiteiten die spontaan worden georganiseerd, als direct antwoord op de wensen en behoeften die tijdens ontmoetingen op het terrein naar voren komen.

Deze flexibele, participatieve methode vormt de kern van onze praktijk: het stelt ons in staat om ruimtes te creëren waar de begunstigden niet alleen worden ondersteund, maar echt spelers zijn in de collectieve dynamiek.

Onthaalpermanentie

Elke woensdagnamiddag, van 14u tot 17u, biedt Alias een wekelijkse permanentie die voor iedereen toegankelijk is. Deze ruimte, die zowel vertrouwelijk als gastvrij is, heeft tot doel om een eerste contactpunt te creëren dat toegankelijk en drempelvrij is.

In een bewust ontspannen sfeer vinden gesprekken op natuurlijke wijze plaats, vermenigvuldigen interacties zich en kan iedereen een plek vinden om zich te uiten, uit te rusten of contact te maken, afhankelijk van zijn of haar behoeften op dat moment.

Internetpermanentie

Twee keer per week biedt het team de mogelijkheid aan de begunstigden om direct online aanwezig te zijn op de digitale platformen. Zo kunnen de begunstigden contact leggen met hun klanten.

Deze digitale uitstalling is een echt verlengstuk van ons straathoekwerk en speelt een essentiële rol: het is een flexibele en discrete toegangspoort tot onze diensten, die mensen ontmoet waar ze zich bevinden, volgens hun eigen codes en gewoonten.

Medische permanentie

Alias biedt wekelijks medische permanentie aan. Deze consultaties, anoniem en gratis, bieden een volledige tegemoetkoming die het volgende omvat :

- De screening van seksueel overdraagbare infecties (SOI), van HIV en hepatitis A, B en C, d.m.v. bloedonderzoek, PCR of een medische sneltest
- Vaccinatie tegen hepatitis A en B en HPV
- Het behandelen van infecties zoals gonorroe, syfilis, chlamydia of condylomen
- Het uitdelen van materiaal om risico's te verminderen (harm en risk reduction materiaal) waaronder condooms, glijmiddel en kits voor (middelen) gebruik om risico's te beperken
- Gepersonaliseerde counseling omtrent seksuele gezondheid en risicoverminderingsstrategieën
- Het oriënteren en het begeleiden naar gespecialiseerde zorg, meer bepaald wat het behandelen van HIV betreft, hepatitis B of C, alsook de toegang tot tot PrEP of PEP
- Administratieve steun die de toegang tot zorg vergemakkelijkt meer bepaald via DMH of FEDASIL.

Deze permamenties zijn een geprivilegieerde toegangspoort naar een meer globale begeleiding.

Straathoekwerk

Het straathoekwerk op elke vrijdag- en zaterdagavond, is bedoeld om actief aanwezig te zijn in de openbare ruimte waar de begunstigden in contact komen met hun klanten. Tijdens deze interventies deelt het team risicobeperkende materiaal uit (condooms, glijmiddel, enz.) en biedt onmiddellijke ondersteuning in urgente situaties.

Op plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten, blijft ons werk discreet en is het vooral gericht op observatie. Het zijn de begunstigden die ervoor kiezen om contact op te nemen met Alias, om ideeën uit te wisselen, materiaal te verkrijgen, een afspraak te maken of een dringende behoefte kenbaar te maken.

In de openbare ruimte daarentegen is de aanpak proactiever: het team biedt rechtstreeks materiaal aan en gaat in gesprek op basis van de vastgestelde behoeften. Elke tussenkomst wordt nauwgezet opgevolgd, met registratie van het aantal gelegde contacten en, waar mogelijk, de pseudoniemen van de personen die werden ontmoet.

Gedurende het jaar 2024 bleef ons werk verdeeld over drie clusters : gezondheidspromotie, (screening, toegang tot gezondheidszorg) ; bijstand aan personen.

3. CLUSTER GEZONDHEIDSPROMOTIE

Alias is al enkele jaren aangeduid als speler in het plan gezondheidspromotie van de COCOF. Als dusdanig hebben we 7 acties gedefinieerd die onze aanpak van gezondheidspromotie sturen en omkaderen. Elk van deze acties wordt geïmplementeerd via de verschillende diensten die we aanbieden. Ze vertegenwoordigen de “rode draden” van onze acties, waarvan sommige gebaseerd zijn op individueel werk, andere op communautair werk, weer andere op het werk binnen netwerken, en soms op al deze benaderingen tegelijk.

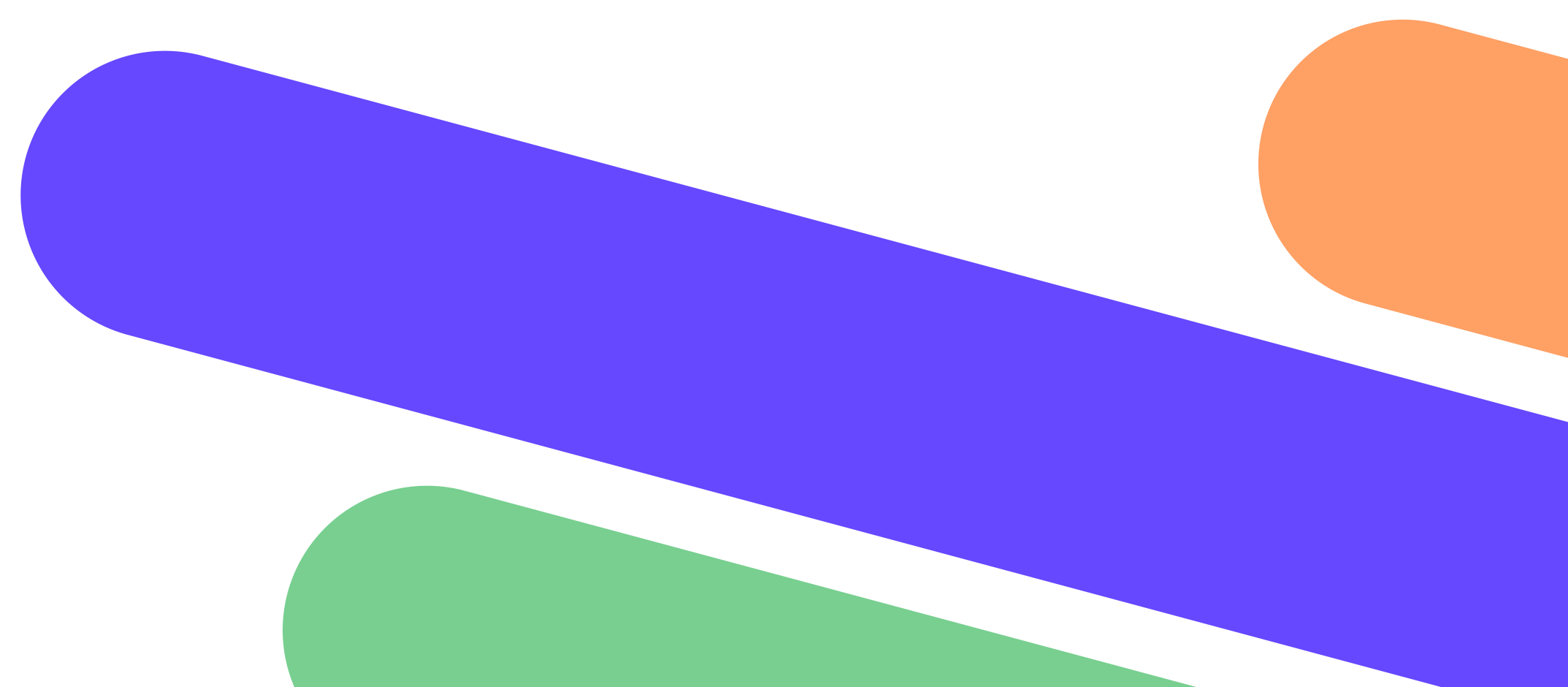
ACTIE 1

Het uitvoeren van communautaire activiteiten door en voor mannen en trans*
sekswerkers.sters/prostitués

Deze actie wordt het hele jaar door ontwikkeld in nauwe samenwerking met het publiek, rekening houdend met hun wensen en behoeften, onder coördinatie van het Alias-team. Sociale evenementen, zoals uitstapjes en maaltijden, bieden informele mogelijkheden voor groepsdiscussies over onderwerpen die soms moeilijk individueel of in een meer formele setting, zoals discussiegroepen, kunnen worden aangepakt.

In 2024 waren de onderwerpen die tijdens deze activiteiten het vaakst aan bod kwamen sekswerk/prostitutie, geestelijke gezondheid, isolement, verblijf en verslavingsgerelateerde kwesties.

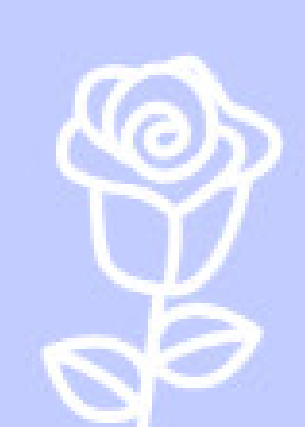
In totaal namen 160 verschillende mensen deel aan de 24 activiteiten en de 47 onthaalpermanenties die Alias in 2024 organiseerde.

COMIDA PERUANA
REFEIÇÃO PERUANA
REPAS PERUVIEN
PERUVIAN DINER

 ALIAS 21/02/24 14:00

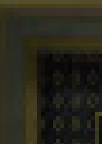
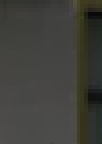
Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 ATELIER SAINT-VALENTIN
TALLER DE SAN VALENTÍN
VALENTINE'S DAY WORKSHOP
WORKSHOP NO DIA DOS NAMORADOS

 ALIAS 14/02/24 14:00

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

VISITE DE LA VILLA EMPAIN **VISITA AL VILLA EMPAIN**
VISIT TO THE VILLA EMPAIN **VISITA AO VILLA EMPAIN**

 ALIAS 07/02/24 13:30

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 VISITE DU MUSEE DE LA MIGRATION
VISITA AL MUSEO DE LA MIGRACIÓN
VISITA AO MUSEU DA MIGRAÇÃO
VISIT TO THE MIGRATION MUSEUM

 ALIAS 12/09/23 14:00

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 SOIREE CRAZY CIRCLE AVEC ALIAS
FIESTA AT CRAZY CIRCLE CON ALIAS
PARTY AT CRAZY CIRCLE WITH ALIAS
FESTA NO CRAZY CIRCLE COM ALIAS

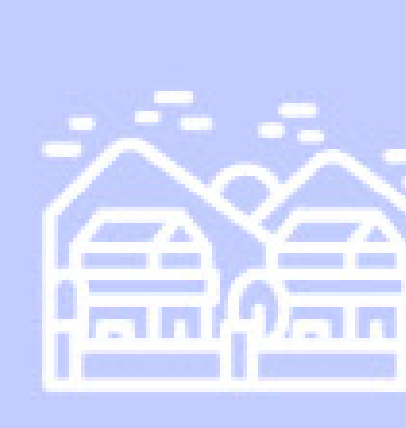
 CRAZY CIRCLE
RUE PRINCE ROYAL, 11
1000, BXL 20/12/2023 18:00
22:00

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 APRÈS-MIDI FILM AVEC ALIAS
TARDE DE CINE CON ALIAS
AFTERNOON CINEMA WITH ALIAS
CINEMA À TARDE COM ALIAS

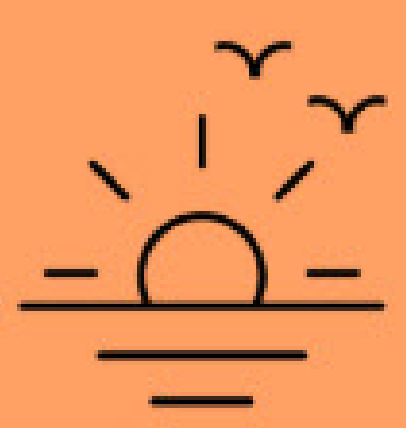
 ALIAS **WEDNESDAY**
MIÉRCOLES
QUARTA-FEIRA 14:30

Chaque dernier mercredi du mois !
El último miércoles de cada mes !
Toda última quarta-feira do mês
Every last Wednesday of the month

 SEJOUR A SPA AVEC ALIAS
ESTANCIA EN SPA CON ALIAS
SPA BREAK WITH ALIAS
ESTADIA NO SPA COM ALIAS

 SPA 04/12/23 07/12/23

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 JOURNÉE À LA MER AVEC ALIAS
DÍA EN LA PLAYA CON ALIAS
BEACH DAY WITH ALIAS
DIA À BEIRA-MAR COM ALIAS

 OSTENDE 22/08/23 10:00 - 20:00

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 REPAS BRESILIEN
COMIDA BRASILEIRA
BRAZILIAN DINNER
COMIDA BRASILEÑA

 ALIAS 19/06/24 14:00
19:00

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

 APERÔ D'ÉTÉ
APERITIVO DE VERANO
SUMMER DRINKS
APERITIVO DE VERÃO

 GRANDS CARMES 20/06/24 16:00
19:00

Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

PARTICIPER A LA PRIDE D'ANVERS
PARTICIPAR EN ANTWERP PRIDE
TAKING PART IN ANTWERP PRIDE
PARTICIPANDO DO ANTWERP PRIDE

 ALIAS 10/08/24 09:30

Encontre-se às 9h30 no Alias para fazer a viagem juntos
Rendez-vous à 9:30 chez Alias pour faire le trajet ensemble
Quedamos a las 9:30 en Alias para hacer el viaje juntos
Meet at 9:30 at Alias to make the journey together

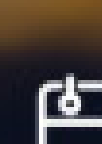
 REPAS VENEZUELIEN
COMIDA VENEZOLANA
VENEZUELIAN DINNER
REFEIÇÃO VENEZUELANA

 ALIAS 02/10/24 14:00
17:00

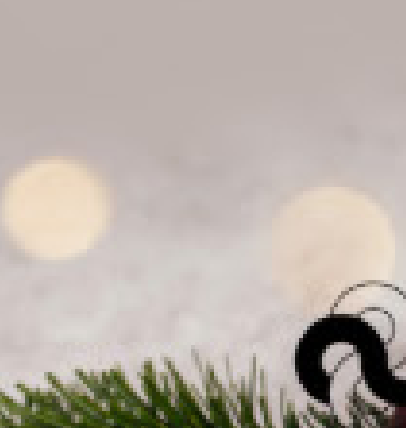
Inscription : contactez l'équipe d'Alias
Inscripción : póngase en contacto con el equipo de Alias
Registro : entre em contato com a equipe do Alias
Registration : contact the Alias team

REPAS ALIAS
COMIDA CON ALIAS
ALIAS DINNER
REFEIÇÃO ALIAS

 ALIAS 31/10/24 15:00

VIENS DECORER LE SAPIN D'ALIAS
VENHA DECORAR A ÁRVORE DE ALIAS
VEN A DECORAR EL ÁRBOL DE ALIAS
COME AND DECORATE THE ALIAS XMAS TREE

 ALIAS 11/12/24 14:00

VIENS AU REPAS DE NOËL D'ALIAS
VENHA À CEIJA DE NATAL DE ALIAS
VENHA PARA A CEIA DE NATAL DO ALIAS
COME TO THE ALIAS CHRISTMAS DINNER

 ALIAS 24/12/24 13:00

ACTIE 2

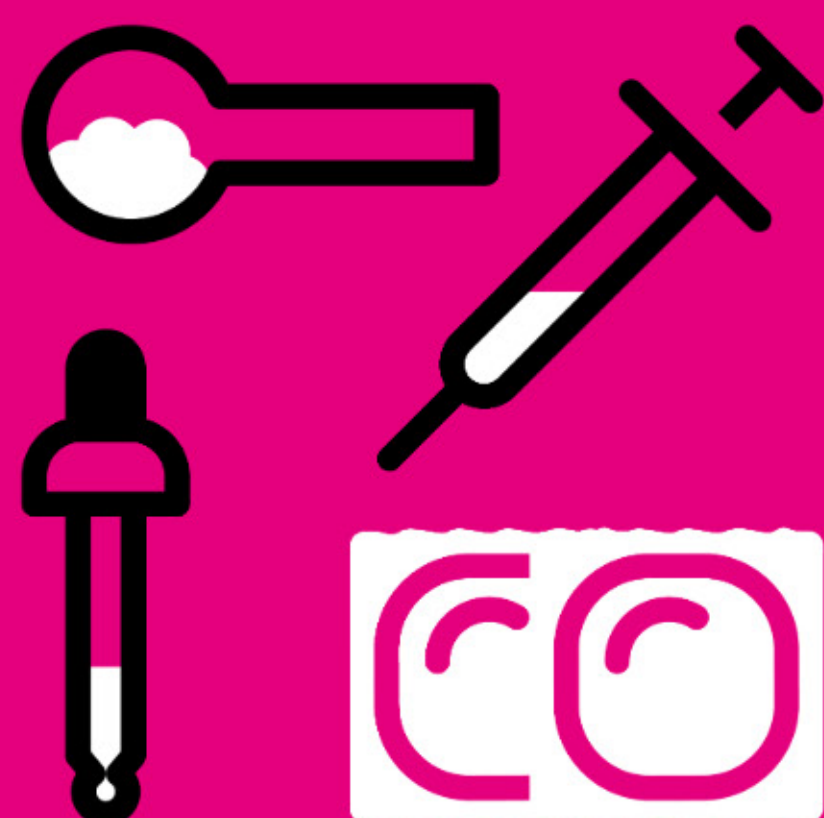
Bewustmaking, voorlichting en ondersteuning van mannen en trans* sekswerkers.sters/prostitués op het gebied van preventie en vermindering van de risico's van druggebruik.

In 2024 meldde bijna een op de zes mensen die we ontmoetten problemen gerelateerd aan verslaving. Hoewel dit cijfer hoger ligt dan het jaar ervoor, wijst het niet noodzakelijk op een echte toename van dit probleem bij de mensen die door Alias worden ondersteund. Het weerspiegelt eerder een proactief proces van vragen stellen over verslaving en een grotere zichtbaarheid van de aangeboden diensten op het gebied van preventie, risicobeperking en ondersteuning. Deze aanpak creëert een veilige ruimte waar mensen zich meer ontspannen voelen om over hun problemen te praten.

De afgelopen twee jaar is deze actie ontwikkeld in samenwerking met de specifieke financiering van het RIZIV voor verslaving, waardoor we preventie en ondersteuning van druggebruikers onder ons publiek kunnen combineren.

Tu consommes des produits dans le cadre de rapports sexuels tarifés ?

Tu te poses des questions, tu as besoin de matériel pour réduire les risques, pour toi ou pour quelqu'un·e que tu connais ?

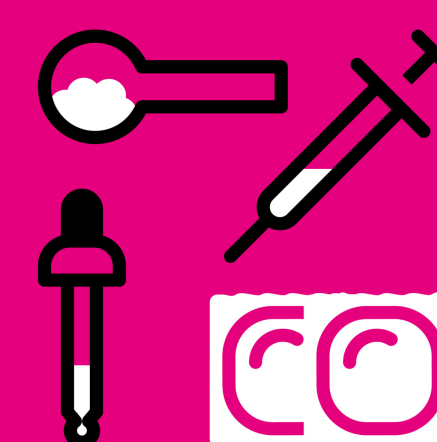
Parlons-en !

Alias propose un accompagnement psycho-médico-social aux hommes qui ont des relations avec des hommes et aux personnes trans* concerné·es par le travail du sexe / la prostitution à Bruxelles.

Tous nos services sont anonymes et gratuits.

Utiliza productos psicoactivos para la realización del trabajo sexual ?

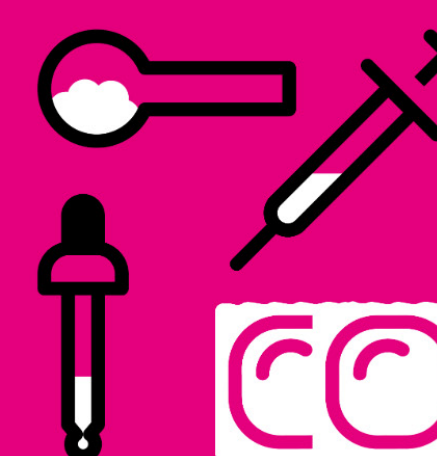
¿Tiene alguna pregunta? ¿Necesita material para reducir los riesgos que corre usted o algún conocido?

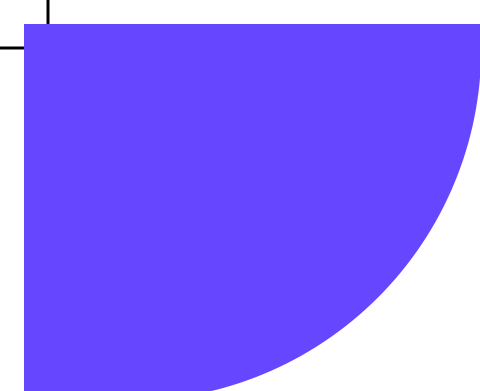
Hablemos de eso!
Alias ofrece apoyo psico-médico-social a hombres que tienen relaciones con hombres y personas trans* que ejercen el trabajo sexual / la prostitución en Bruselas.
Todos nuestros servicios son anónimos y gratuitos.

Do you use products for sex work ?

Do you have questions ? Do you need supply to reduce the risks to yourself or someone you know ?

Let's talk about it!
Alias offers psycho-medico-social support to men who have relationships with men and trans* people involved in sex work / prostitution in Brussels.
All our services are anonymous and free of charge.

ACTIE 3

Het initiëren of deelnemen aan onderzoek dat gericht is op een beter begrip van de behoeften van mannen en trans* sekswerkers.sters/prostitués op het gebied van seksuele gezondheid.

Alias is doorgegaan met het verzamelen van gegevens over de seksuele gezondheid van haar doelpubliek, met bijzondere aandacht voor de toegang tot zorg, de beschikbaarheid van een huisarts en de prevalentie en incidentie van infecties die binnen de organisatie zijn vastgesteld. Deze gegevens vormen een essentiële basis voor het bepalen van onze acties en voor onze discussies met de betrokken actoren in het netwerk.

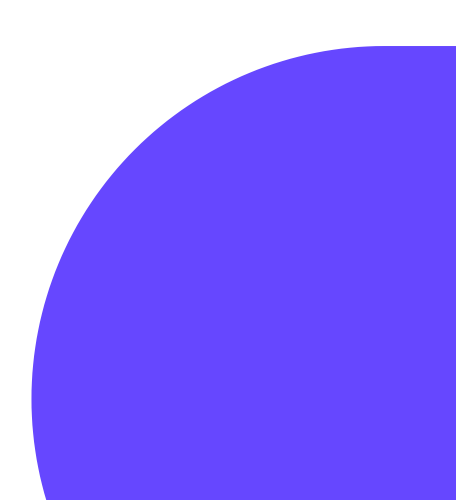
Na specifiek onderzoek naar de toegang tot PrEP voor sekswerkers.sters zonder papieren, dat heeft geleid tot het opzetten van een project om de toegang tot PrEP voor de meest kwetsbare personen te vergemakkelijken, hebben we nieuwe prioriteiten voor ons toekomstig onderzoek geïdentificeerd: in het bijzonder de toegang, of integendeel de obstakels voor toegang, tot hiv-behandeling voor mensen die in precare omstandigheden leven. We gaan ook door met het verzamelen van epidemiologische gegevens voor de Sciensano-database.

Parallel met dit werk op het gebied van seksuele gezondheid werd in 2024 een enquête gelanceerd over de toegang tot huisvesting voor sekswerkers.sters in Brussel. Aangezien huisvesting een belangrijke gezondheidsbepalende factor is en, in deze context, een werkplek, is de invloed ervan op seksuele gezondheid onbetwistbaar.

ACTIE 4

Mannelijke en transgender* sekswerkers.sters/prostitués sensibiliseren, informeren en ondersteunen wat strijd tegen geweld betreft (stigmatisering en discriminatie).

Het onderwerp geweld, of het nu verbaal, fysiek of seksueel is, blijft een intiem onderwerp dat vaak moeilijk bespreekbaar is in de gemeenschap. De belangrijkste momenten waarop deze kwesties door onze cliënten besproken worden, zijn tijdens straathoekwerk en sessies individuele begeleiding. Elk incident van geweld wordt systematisch gerapporteerd en besproken tijdens teamvergaderingen, waardoor elke medewerker een algemeen beeld krijgt van de realiteit die door het publiek als geheel wordt ervaren.

In 2024 werd 23% van de 79 geregistreerde gevallen van geweld gepleegd door voorbijgangers, 10% door klanten, 10% door andere sekswerkers en 7% door de politie. De meeste van deze incidenten deden zich voor in openbare ruimte en bij de betrokken sekswerkers thuis.

Hoewel het aantal ingediende klachten laag blijft, leggen deze cijfers de nadruk op realiteiten die vaak onzichtbaar zijn en dragen ze bij tot de bewustwording van het publiek. Met dit in gedachten hebben we op 17 december een conferentie georganiseerd ter gelegenheid van de actiedag tegen geweld tegen sekswerkers.

Aangezien de meeste van onze begunstigden in precare situaties leven of geen stabiele huisvesting hebben, hebben we door ons werk ook deelgenomen aan verschillende studiedagen georganiseerd door de groep “action research” over geweld in het milieu van daklozen.

We hebben ook samengewerkt met Rainbowhouse Brussels om een gemeenschappelijk instrument te ontwikkelen voor het melden van geweld tegen mensen met een lesbische, homoseksuele, biseksuele of transgender (LGBT) oriëntatie, voor gebruik binnen het netwerk.

Tot slot heeft een van onze medewerkers een cursus gevolgd in verbale en fysieke zelfverdediging, om onze kennis te actualiseren en technieken onder de knie te krijgen die kunnen worden doorgegeven aan de begunstigden.

ACTIE 5

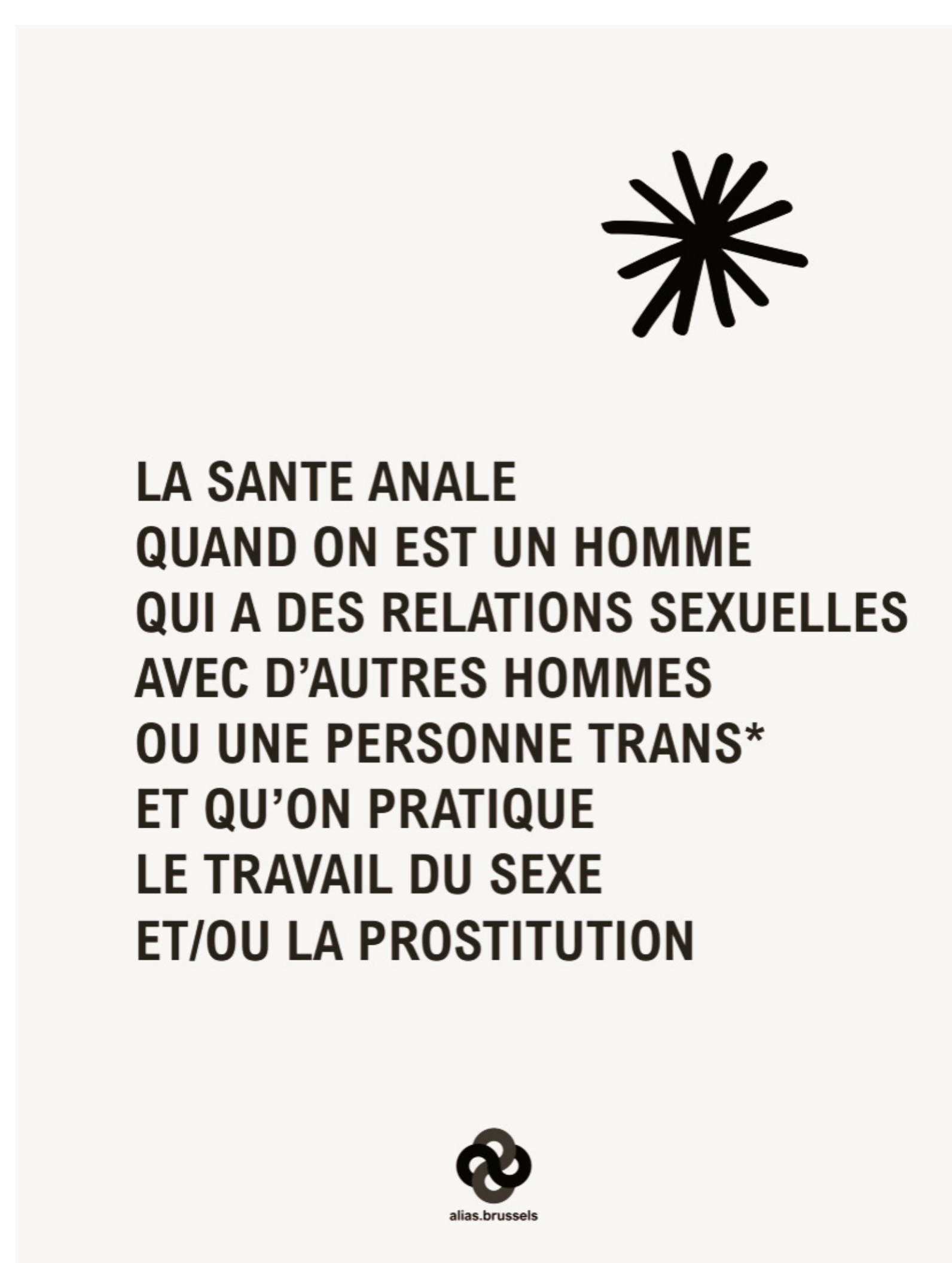
Mannelijke en transgender* sekswerkers.sters/prostitués sensibiliseren, informeren en ondersteunen wat preventie en risicovermindering betreft op vlak van seksuele gezondheid.

Gedurende het hele jaar heeft het Alias-team erover gewaakt onthaal en een luisterend oor te garanderen op vlak van seksuele gezondheidskwesties, binnen het geheel van haar diensten.

Net als vorig jaar waren de belangrijkste thema's de medische permanenties op dinsdagavond (52 sessies in de loop van het jaar) en de individuele gesprekken, waarbij 297 keer werd gesproken over seksuele gezondheid.

Preventiemateriaal is gratis beschikbaar voor iedereen die dat wil. Informatieve folders over seksueel overdraagbare infecties (soi), preventie en toegang tot zorg zijn ook beschikbaar in de lokalen van Alias.

Er is vastgesteld dat er weinig duidelijke en toegankelijke informatie bestaat op het vlak van anale gezondheid en daarom heeft Alias hierover een gids gepubliceerd, die beschikbaar is in het Frans, Engels, Portugees en Spaans. De gids is verspreid onder de doelgroepen en tussenpersonen en is ook te vinden in de wachtkamer van het hiv-referentiecentrum in het UMC Sint-Pieter.

Onder impuls van Alias en in samenwerking met O'Yes is de "kleine gids over soi" vertaald in het Spaans, Portugees en Arabisch en binnenkort verkrijgbaar in onze kantoren.

Daarnaast worden er regelmatig publicaties en stories met preventieboodschappen verspreid op onze sociale netwerken en via onze berichtendiensten.

Bovendien heeft het Alias-team zijn bestaande partnerschappen op het gebied van seksuele gezondheid versterkt en zet het zich in om nieuwe partnerschappen aan te gaan door ontmoetingen met centra voor gezinsplanning en medische centra die zijn geïdentificeerd als potentiële partners, vanwege hun geografische ligging of hun duidelijke interesse in de sociale missies van de vereniging.

ACTIE 6

De betrokken experten sensibiliseren en informeren over de specifieke noden van mannen en trans* personen sekswerkers.sters /prostitués.

Deze actie wordt d.m.v. verschillende opleidings- en verspreidingsinitiatieven opgezet:

- Het ontwikkelen en verdelen van een verwelkomingsgids gewijd aan de zorg voor trans* vrouwen, gericht op professionals in de gezondheidszorg. Deze gids werd verspreid onder de verschillende federaties en eerstelijnspartners die waarschijnlijk met onze patiënten te maken zullen krijgen (federaties van medische centra, huisartsen, centra voor gezinsplanning, openbare ziekenhuizen, enz.) Deze verspreiding heeft met name geleid tot een ontmoeting met het Maison de Santé des Libertés, dat momenteel maatregelen overweegt om de toegang tot hun diensten voor deze specifieke populatie te vergemakkelijken.
- Bewustmaking van toekomstige professionals in de gezondheidszorg en sociale zorg, met name tijdens preventiedagen die door O'Yes worden georganiseerd op universiteiten, en tijdens gerichte bijeenkomsten met studenten verpleegkunde, maatschappelijk werk en onderwijs.
- Training voor eerstelijnsgezondheidswerkers.sters met name via de sneltest-sessie van het AIDS Preventie Platform.
- Het verspreiden van een nieuwsbrief gericht aan professionals van de sociale sector en de gezondheidssector.
- Het regelmatig publiceren van inhoud op onze site en onze sociale netwerken.

ACTIE 7

Samenwerkingen ontwikkelen die rekening houden met een specifiek publiek en de expertise van Alias overdragen.

In 2024 is Alias blijven deelnemen aan overlegfora, evenementen en ontmoetingen met verschillende spelers om bestaande samenwerkingen te versterken en er nieuwe te creëren. Hier zijn enkele van de verenigingen, groepen en instellingen waarvoor we werden uitgenodigd om onze expertise te delen in 2024

In die hoedanigheid nam Alias deel aan :

Op het vlak van gezondheid :

- De vergaderingen van FBPS
- De ontmoetingen met Brusano
- Aan het comité AMU
- Aan de ontbijten van O'Yes
- Aan de stuurgroep van de site depistage.be
- Aan het PrEP-comité
- Aan het project 'Pirate' van Transit
- Aan de 30 jaar van ExAequo
- Aan de 15 jaar van O'Yes
- Aan de inhuldiging van Epicentre
- Aan de regionale ontmoeting Social-Santé LGBTQIA+
- Support Don't Punish
- Aan het rondetafelgesprek georganiseerd door het RIZIV over de 10 jaar van het witboek
- Aan de inhuldigingsdag Refugee Medical Point
- Aan gezondheidsmonitoring raadplegingen over dakloosheid

Op sociaal niveau

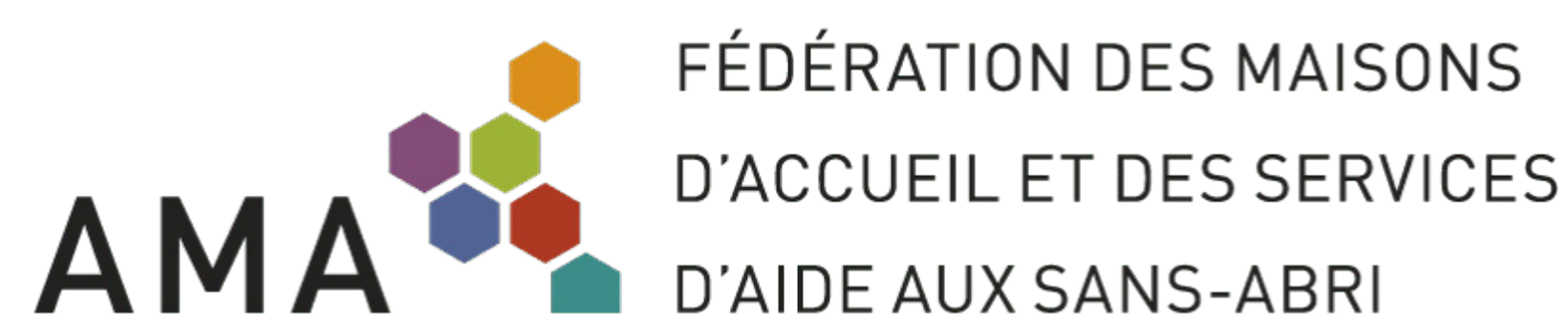
- Aan de ontmoetingen Bruss'help
- Aan de algemene vergaderingen van het RainbowHouse
- Aan de plenaire vergaderingen van AMA en Bico
- Aan AMA'tinées Aan AMA'tinées
- Aan een interventie i.v.m. "peer support" georganiseerd door het PAT team van SMES
- Vergaderingen i.v.m. de voorbereidingen van de Belgian Pride

Alias heeft ontmoet :

De SW, MSM en trans* sector:

- ExAequo
- Boysproject
- Genres Pluriels
- Espace P
- Violet
- UTSOPI

Gezondheidsector/ mentale gezondheid/ seksuele gezondheid :

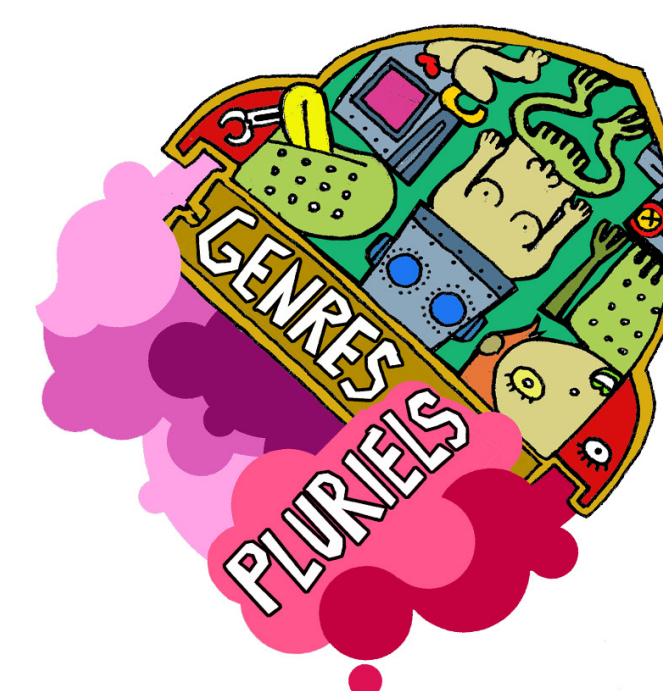

- Het mobiele crisisteam van de psychiatrie van UMC Brugmann
- Het Athéna team
- Het équipe de l'autre lieu
- De familiale planning Aimer Jeunes
- De familiale planning van Jette
- De familiale planning Plan F
- La maison de santé des libertés
- De directie van het OCMW van 1000 Brussel
- Het team van de dienst infectieziekten van het Sint-Pietersziekenhuis Saint-Pierre (MIA)

Sector precariteit/dakloosheid

- Diogènes
- Le home Bauduin

La SMART

4. CLUSTER OPSPORING EN TOEGANG TOT ZORG

De cluster « Opsporing en Toegang tot zorg » van Alias zet verschillende bijkomende doelen verder :

- De toegang tot uitgebreide psycho-medische-sociale zorg vergemakkelijken en de toegang tot behandeling versnellen in geval van een positieve screening
- Bewustmaking en voorlichting over de preventie van soi, hiv en hepatitis, zowel primair, secundair als gecombineerd
- Boodschappen over risicovermindering verspreiden en effectieve toegang tot zorg voor iedereen garanderen
- Het stigma dat kleeft aan gender en seksuele geaardheid bestrijden, met het oog op het verbeteren van emotioneel, relationeel en seksueel welzijn
- Outreach initiatieven ontplooiën, in het bijzonder met behulp van sneltesten, om minder zichtbare “sub-publieken” te bereiken (jonge Roma, trans*-personen, migranten-sekswerkers, mensen die in Fedasil-centra wonen, enz.)
- Een PrEP-informatiepunt aanbieden om mensen wegwijs te maken in het hiv-preventiesysteem.

Deze missies richten zich op vier belangrijke operationele gebieden :

- Risicopreventie en vermindering (harm- en risk reduction)
- Het screenen en het behandelen van SOI
- De verbetering van de toegang tot bestaande psychosociale en medische diensten
- Het verzamelen van epidemiologische gegevens om toekomstige acties te kunnen uitstippelen

Net als in voorgaande jaren was er in 2024 een verdere stijging van het aantal medische raadplegingen. Hoewel er een lichte daling was in het aantal nieuwe personen dat gescreend werd, bleef het totale volume van raadplegingen en screenings stijgen. Net als in voorgaande jaren lag de gemiddelde leeftijd van de begunstigden tussen 20 en 39 jaar, met een duidelijke stijging in de leeftijdsgroep 30-39 jaar.

278 verschillende personen op medische consultatie Voor een totaal van 866 medische consultaties en 378 sociale bezoeken		
Cis mannen: 190 Trans* personen: 88	Nieuw: 119 Gekend: 159	
België: 28 West-Europa: 9 Oost-Europa: 5 Latijns Amerika: 179 Midden-Oosten/Zuid-Afrika: 46 Sub Saharaans Afrika: 6 Azië/Oceanië: 4 Noord-Amerika: 1	<20jaar : 2 20-24jaar : 40 25-29jaar : 84 30-34jaar : 85 35-39jaar : 42 40-44jaar : 16 45-49jaar : 6 >50jaar : 3	Straat : 25 Internet : 212 Sauna : 4 Bar : 7 Andere/Onbekend : 27
Behandelend arts op de hoogte: 12 Behandelend arts niet op de hoogte: 51 Geen behandelend arts: 210	Mutualiteit: 72 OCMW (DMH): 34 FEDASIL: 41 Geen toegang tot zorg: 127	

Er is ook een toename van het aandeel trans*personen, voornamelijk trans*vrouwen, van 28% naar 32% van de begunstigten. Deze ontwikkeling bevestigt de trend die al in voorgaande jaren werd waargenomen: Alias wordt door de trans* SW-gemeenschap steeds meer gezien als een belangrijke speler op het gebied van seksuele gezondheid. Wat geografische herkomst betreft, blijft de verdeling vergelijkbaar met die van vorig jaar: mensen uit Latijns-Amerika zijn oververtegenwoordigd, gevolgd door die uit Noord-Afrika en het Midden-Oosten, en dan België.

Net als in voorgaande jaren blijft een zorgwekkende vaststelling overeind: een aanzienlijk deel van de gebruikers die bij Alias binnenkomen, heeft bij hun eerste bezoek weinig of geen toegang tot gezondheidszorg. Hoewel het absolute aantal mensen zonder huisarts licht gedaald is, blijft hun aandeel in de Alias-populatie stabiel (van 76% naar 77%). Er is echter een bemoedigende ontwikkeling: het aandeel mensen dat toegang heeft tot zorg via FEDASIL is gestegen, terwijl het aandeel mensen zonder toegang tot zorg is gedaald van 52% naar 46%. Deze positieve trend houdt waarschijnlijk verband met de aanhoudende inspanningen van het sociale team van Alias, dat zich actief inzet voor de toegang tot medische rechten, met name door de continuïteit van de behandeling met PrEP mogelijk te maken, hetzij via Dringende Medische Hulp (DMH), hetzij via FEDASIL. Deze trend kan ook worden verklaard door een daling van het aantal nieuwe mensen die we ontmoeten en die zich over het algemeen in de meest precaire situaties bevinden.

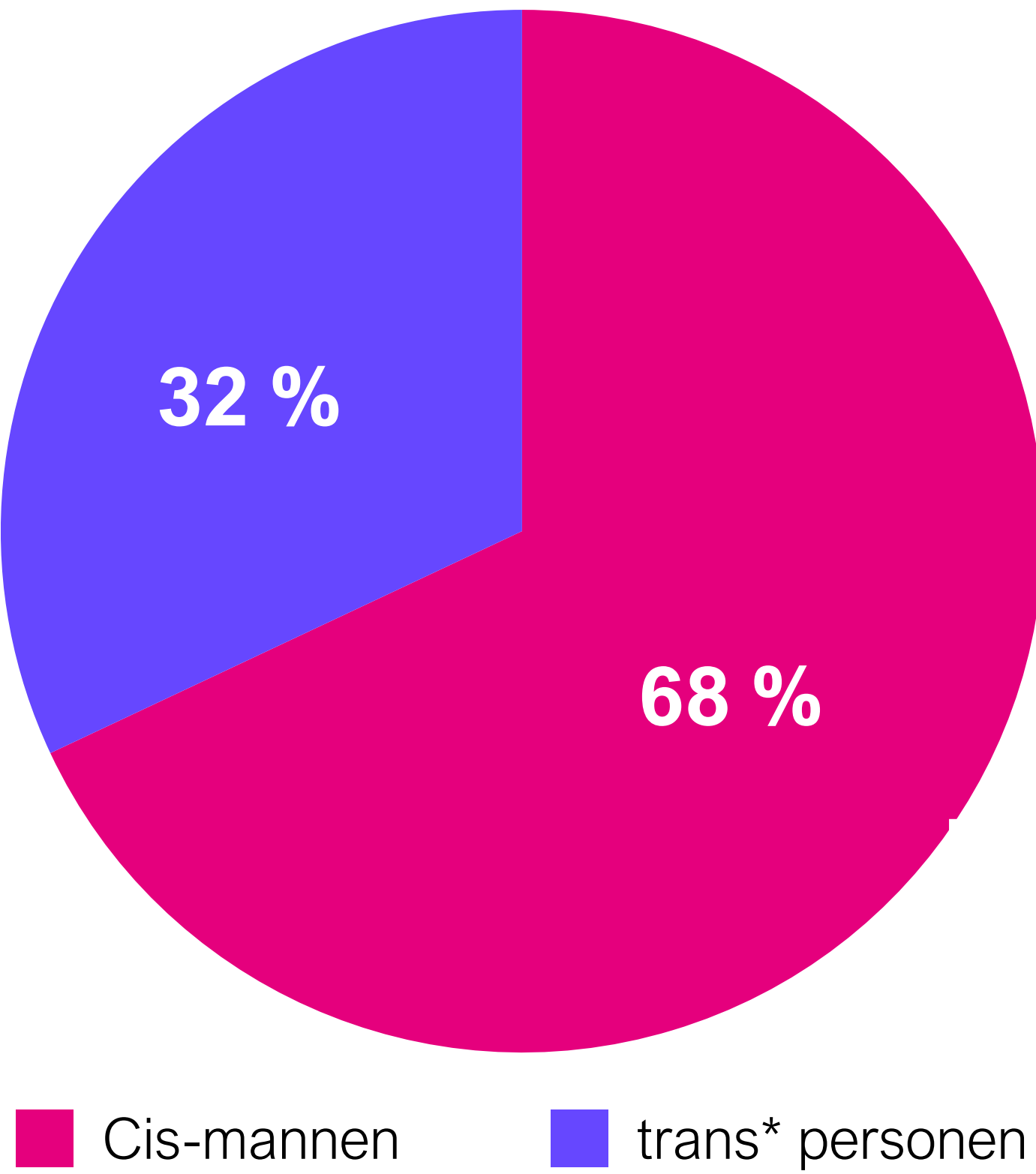
Iedereen die zonder toegang tot zorg naar de medische permanentie komt, krijgt gedetailleerde informatie, in zijn eigen taal, over de verschillende manieren om medische rechten te verkrijgen in België. Als ze dat wensen, worden ze met de nodige stappen begeleid. In 2024 werden minstens 75 aanvragen voor DMH ingediend en meer dan 450 procedures uitgevoerd om toegang te krijgen tot gezondheidszorg of om het verblijf te regulariseren en zo meer toegang te krijgen tot sociale rechten.

Bij nieuwkomers is de mond-aan-mondreclame nog steeds veruit de meest voorkomende bron van doorverwijzingen, goed voor 61% van de gevallen. Internetpermanentie komt op de tweede plaats (26%), gevolgd door verwijzingen van andere partnerorganisaties (7%).

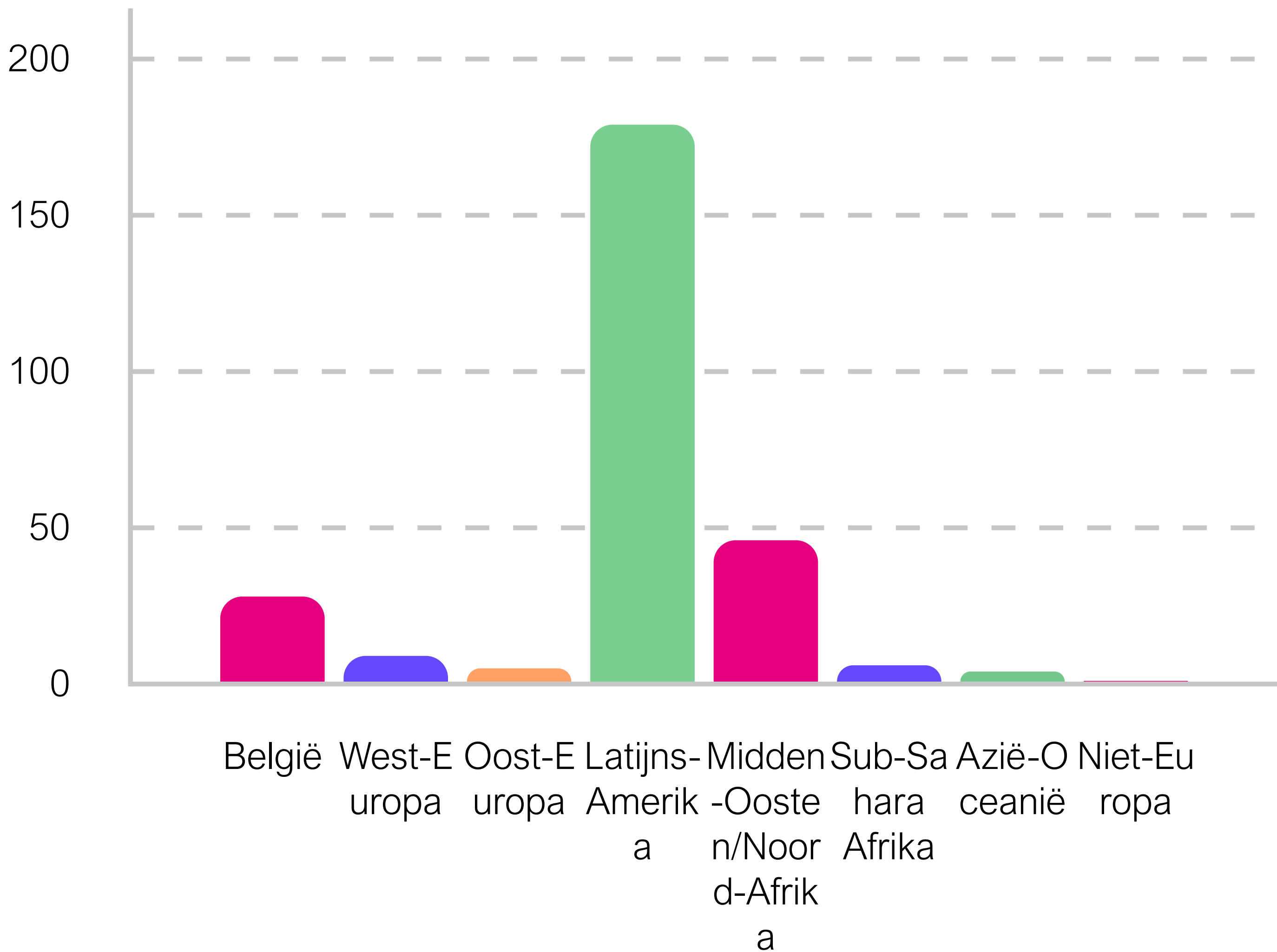
De meerderheid van de nieuwkomers (77%) oefent zijn/haar/hun activiteit uit via het internet. De belangrijkste redenen waarom ze Alias verkozen boven een andere organisatie waren dat de diensten gratis waren (14%), dat anonimiteit en vertrouwelijkheid gegarandeerd waren (31%), dat ze konden genieten van een volledige screening (18%), en dat iemand die ze kenden al bij Alias geweest was (21%).

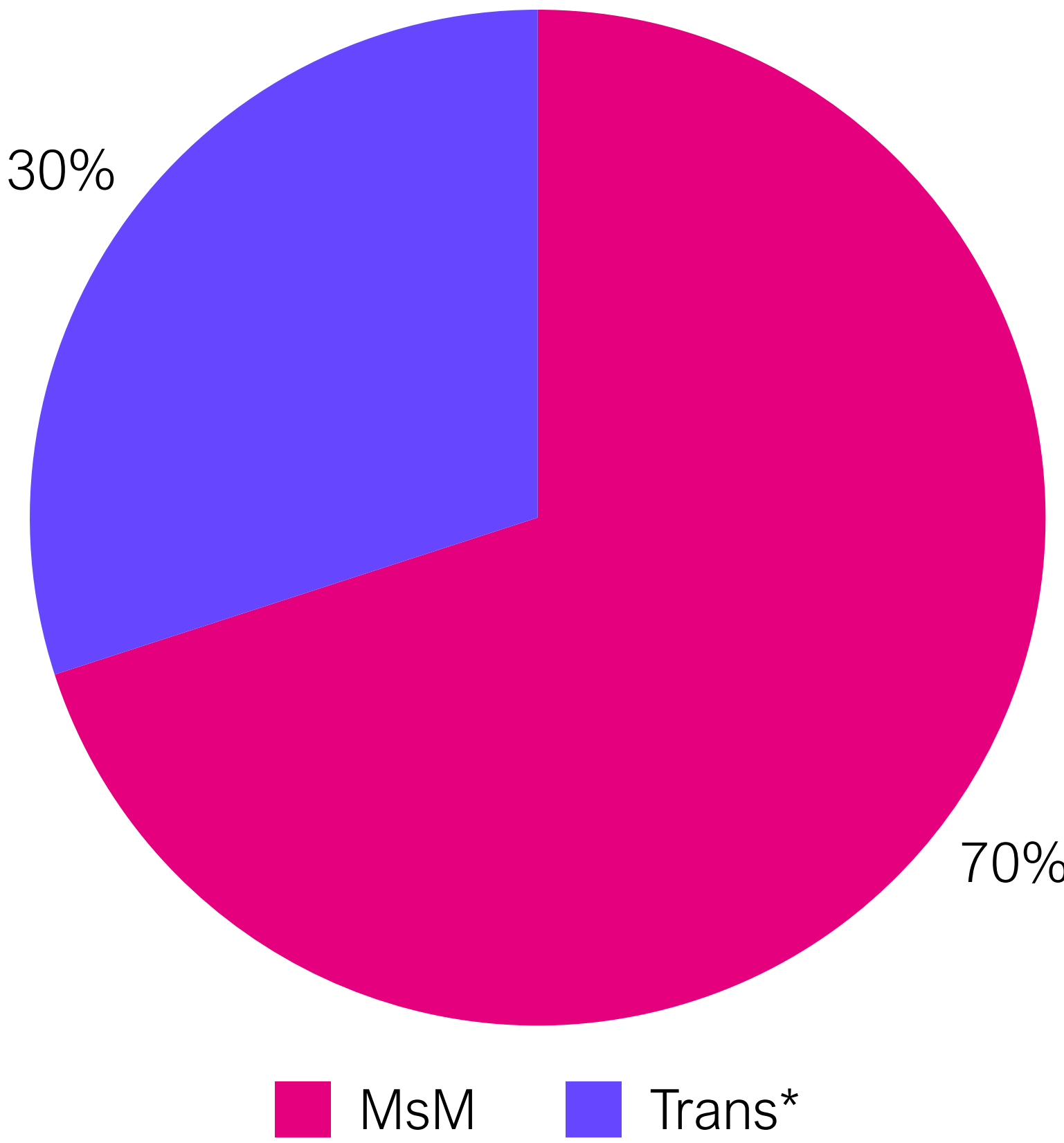
Genderidentiteit (n : 278)

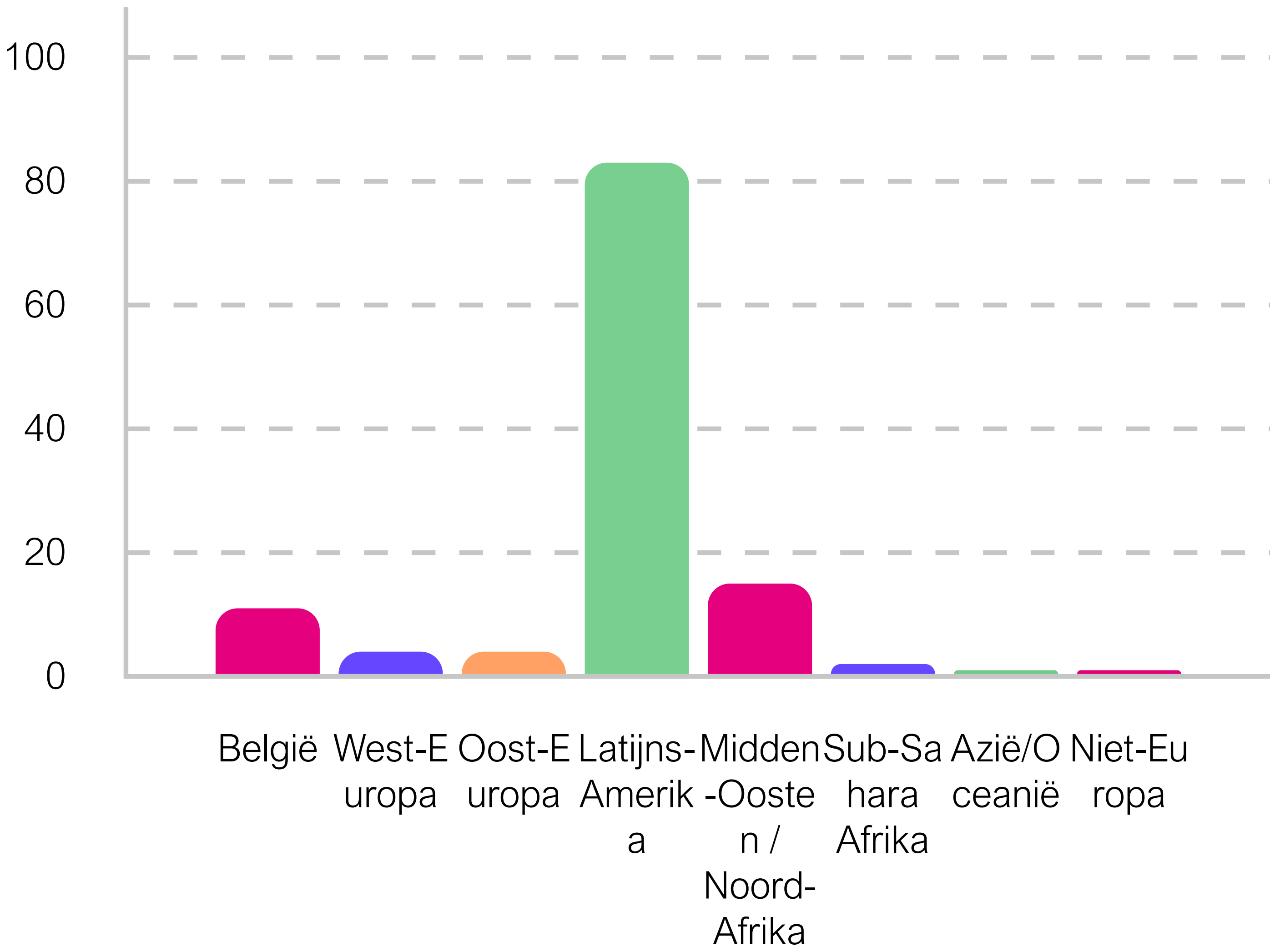
Afkomst (n : 278)

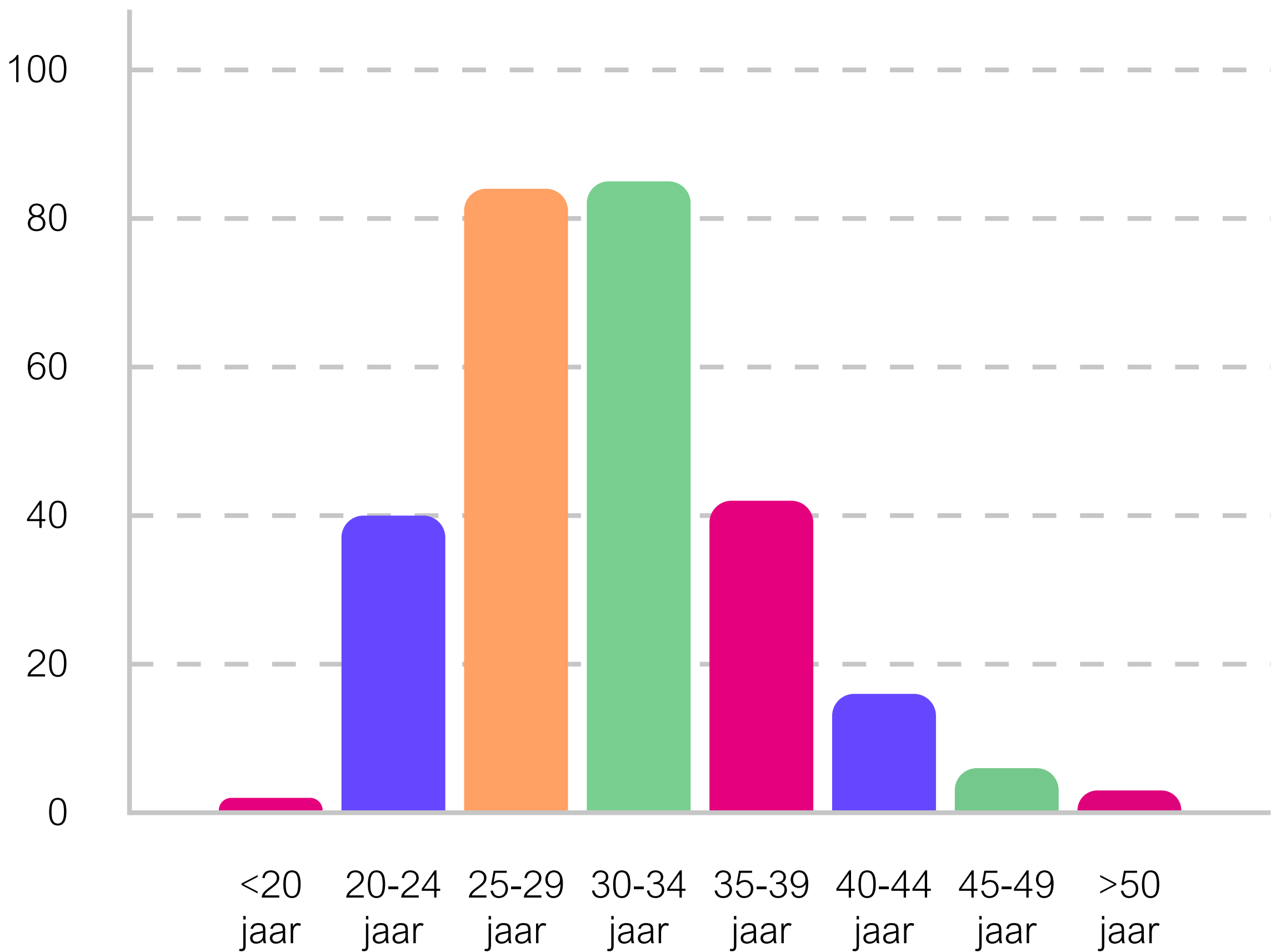
Gender nieuwe personen (n : 119)

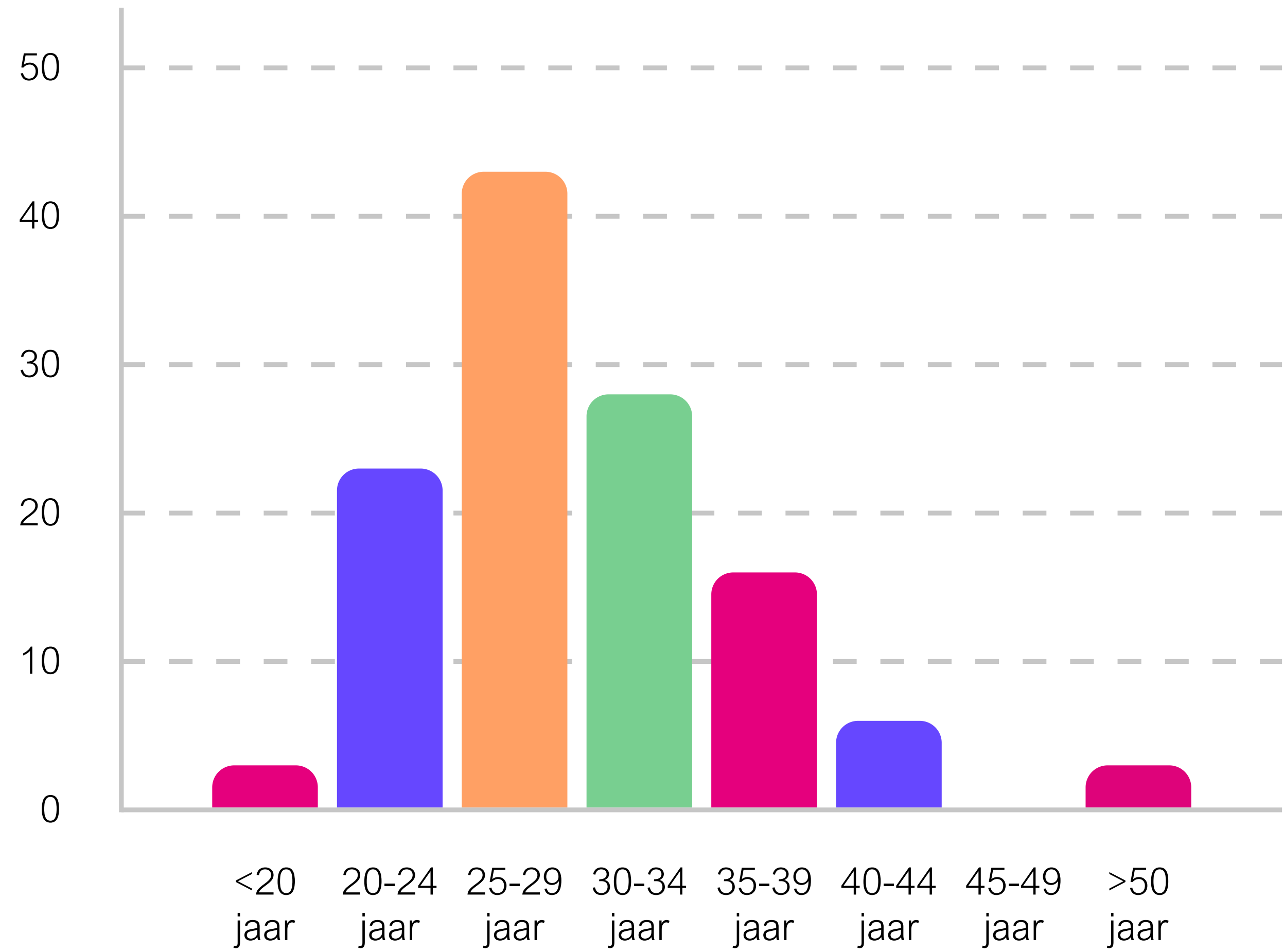
Afkomst nieuwe personen (n : 119)

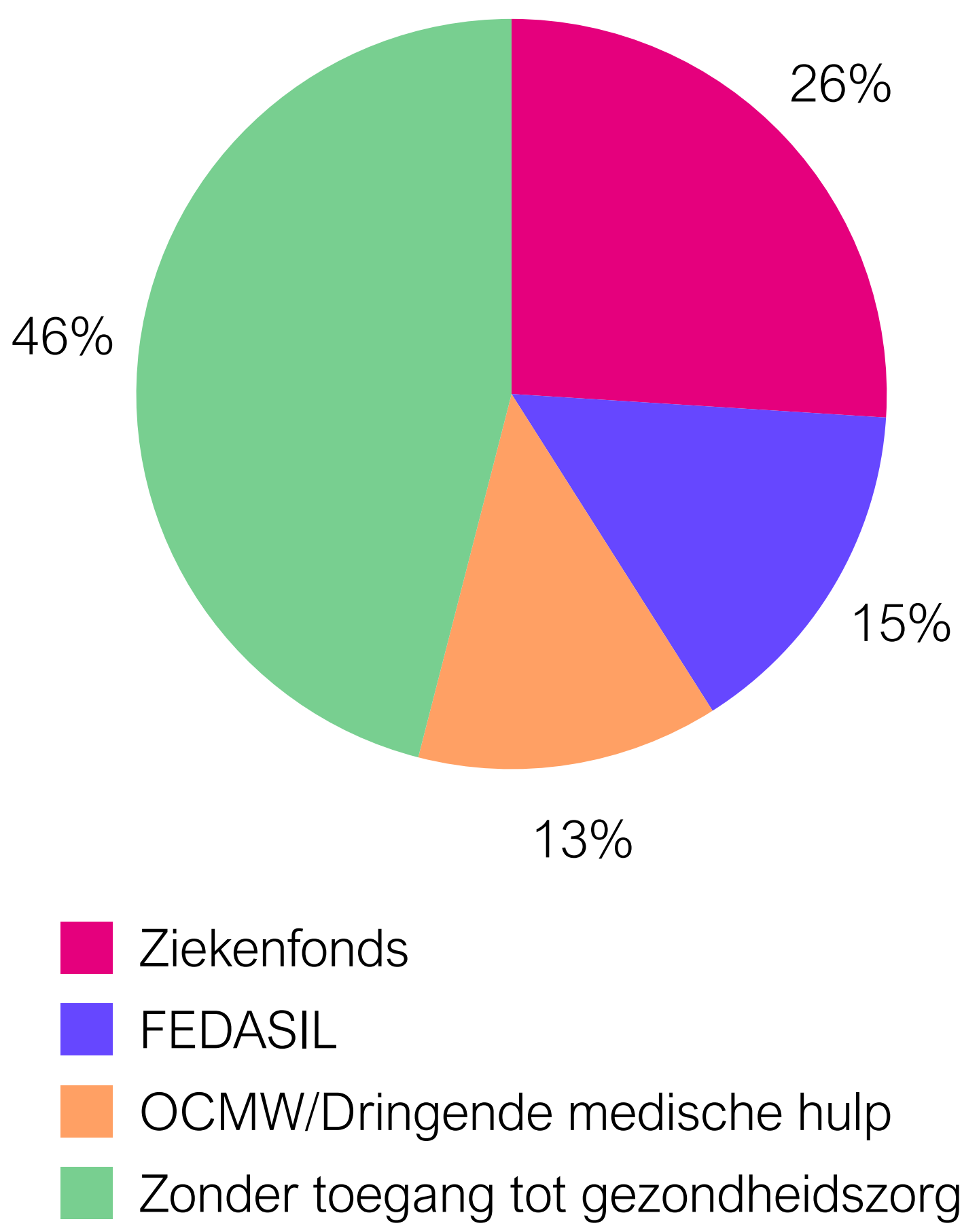
Leeftijd (n : 278)

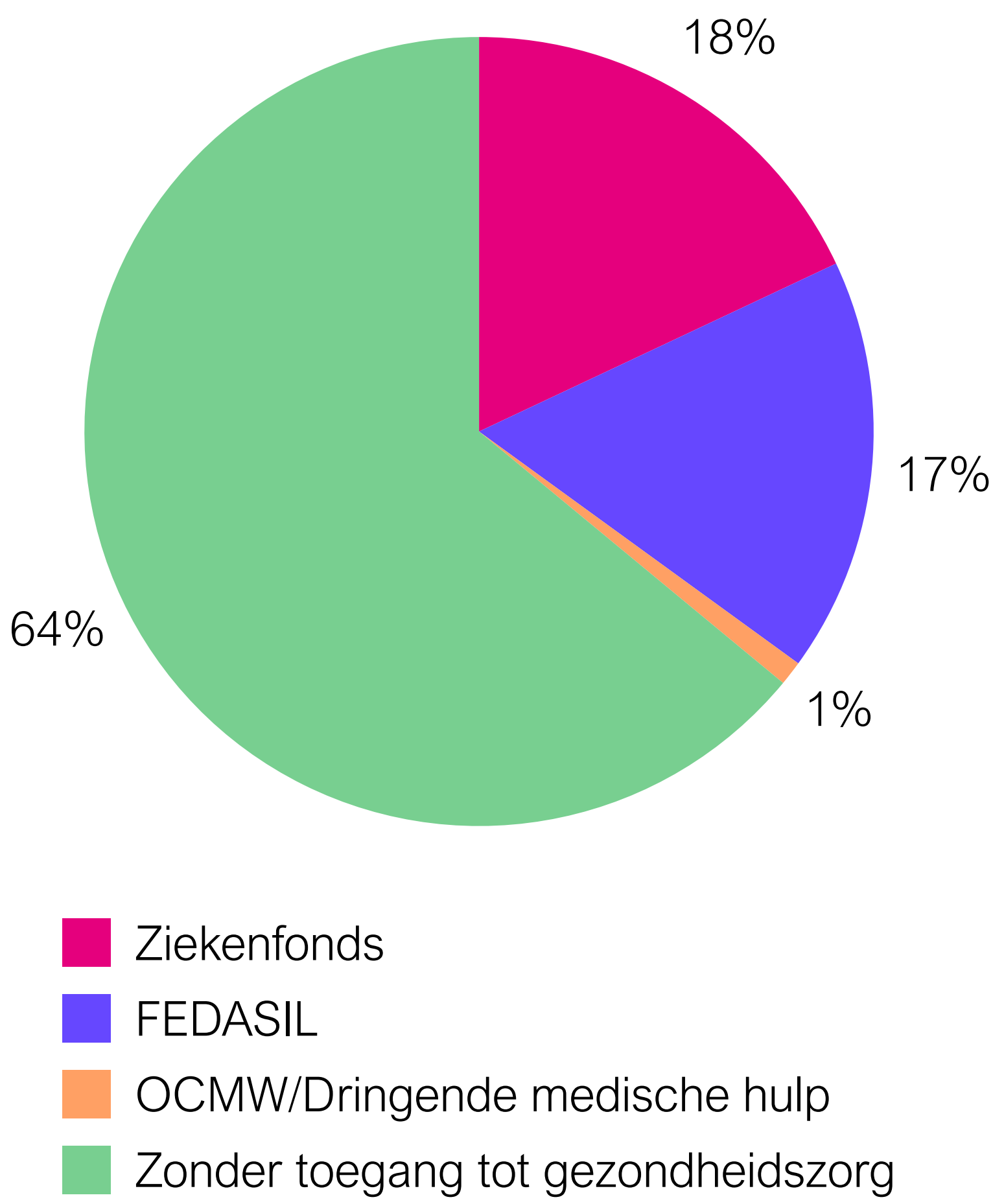
Leeftijd nieuwe personen (n : 119)

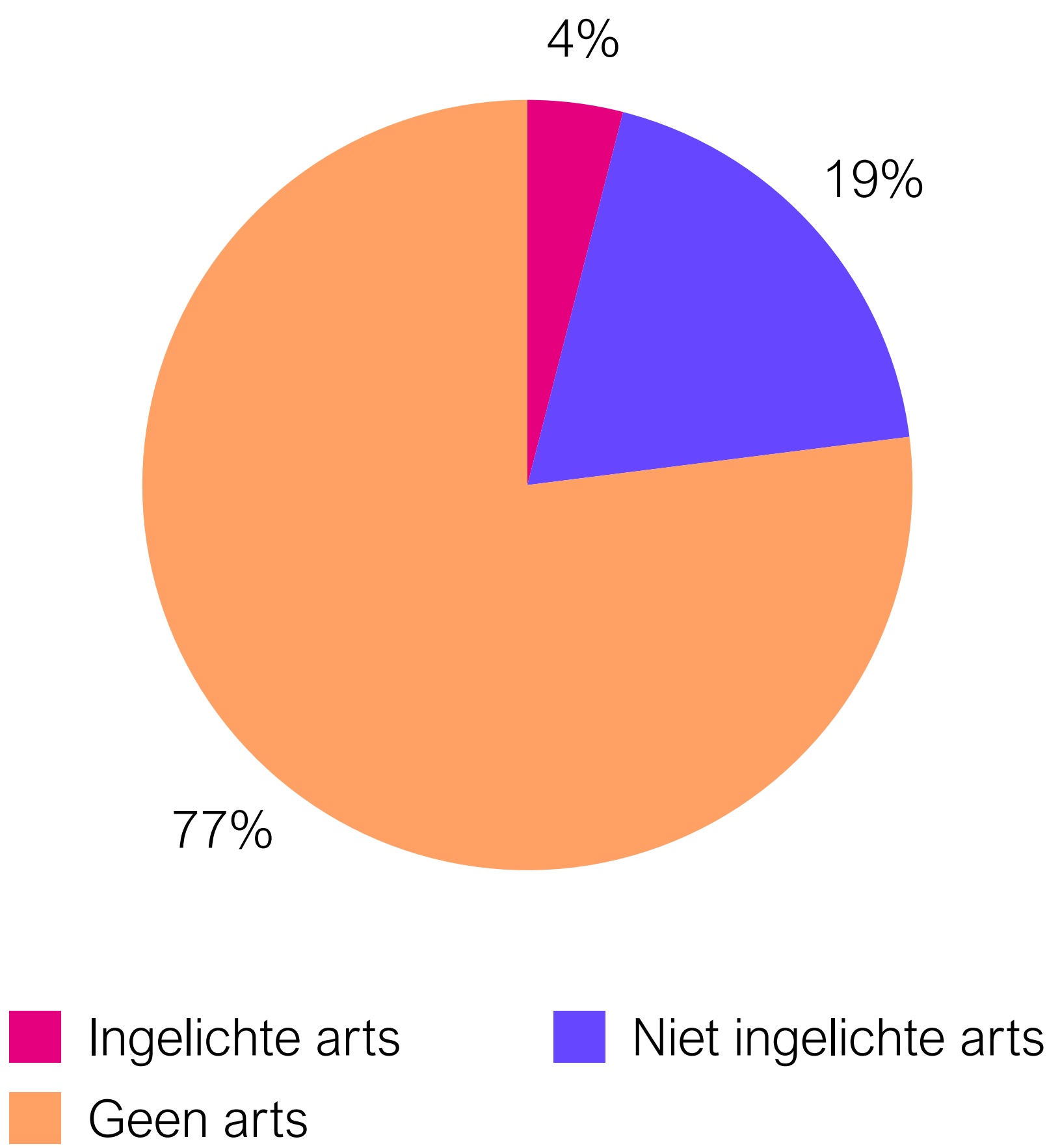
Toegang tot zorg (n : 278)

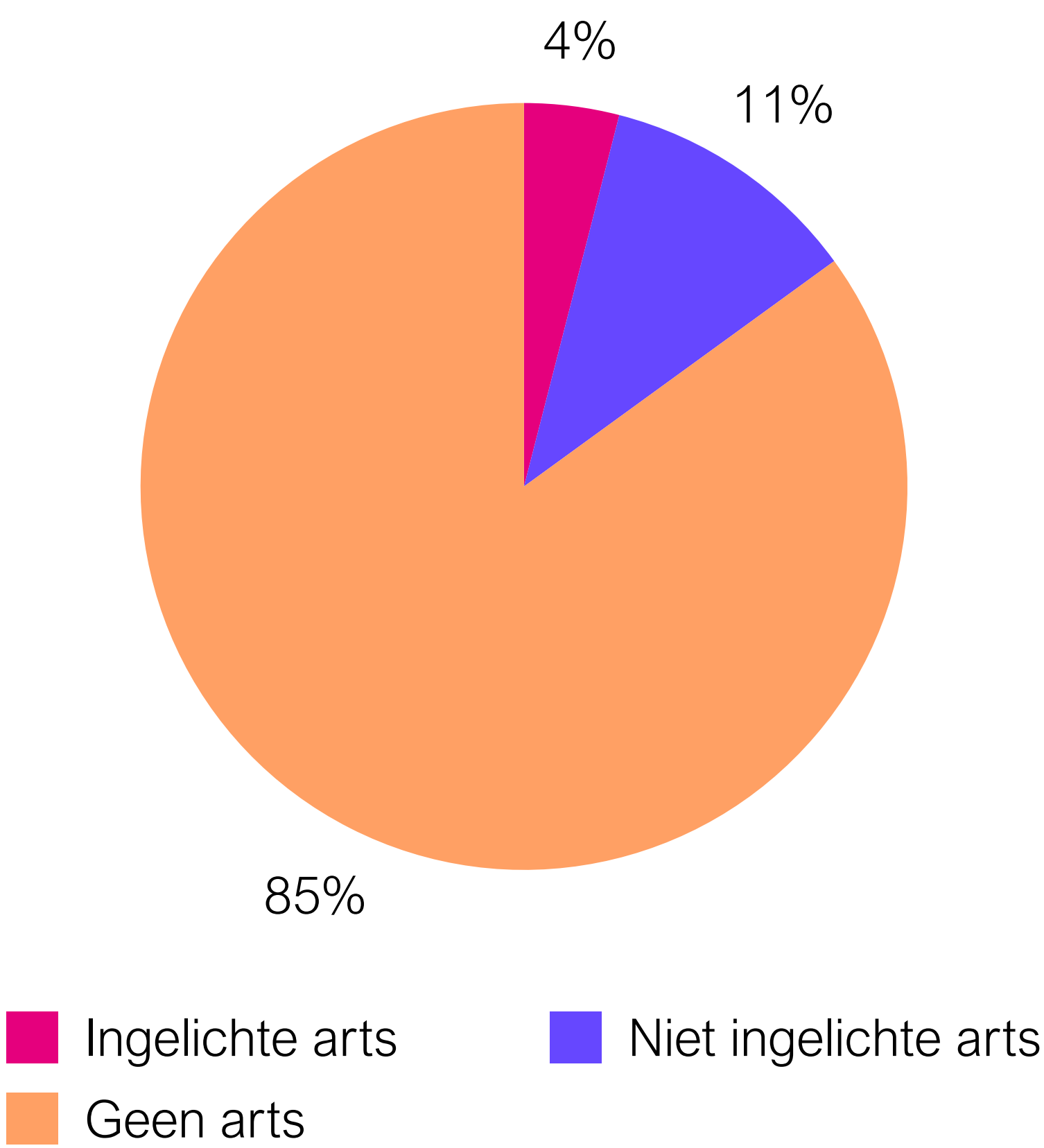
Toegang tot zorg nieuwe personen (n : 119)

Huisarts (n : 278)

Huisarts nieuwe personen (n : 119)

Bij Alias hebben medische consultaties uitsluitend persoonlijk plaats. Wanneer iemand telefonisch contact opneemt met een arts of maatschappelijk werker, wordt hij of zij systematisch uitgenodigd voor een medische raadpleging om een volledig medisch en sociaal gesprek te voeren.

De prevalentie van hiv blijft hoog onder de mensen die we helpen: 17,6% van de mensen die op consultatie komen, is hiv-positief (tegenover 18% vorig jaar). Van de zes nieuwe diagnoses in 2024 hadden er minstens vijf betrekking op cisgender mannen uit Latijns-Amerika. Elke persoon met een positief testresultaat werd doorverwezen naar het referentiecentrum van hun keuze, voornamelijk het MIA in het Sint-Pietersziekenhuis.

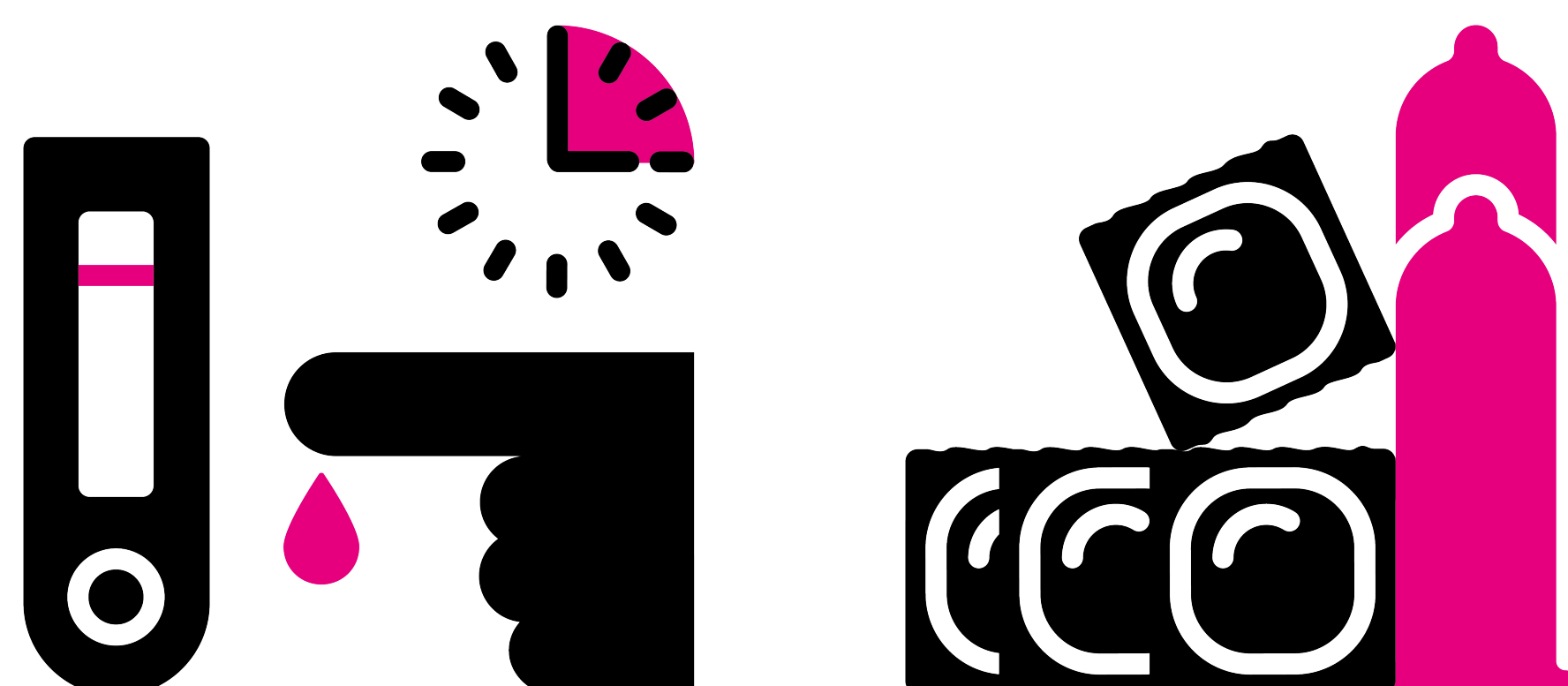
Voor het derde achtereenvolgende jaar is er geen enkel positief geval van hepatitis C gediagnosticeerd bij Alias. Desondanks wordt een partnerschap met het Hepatitis C Network onderhouden om te zorgen voor de nodige doorverwijzingen en follow-up van de betrokkenen.

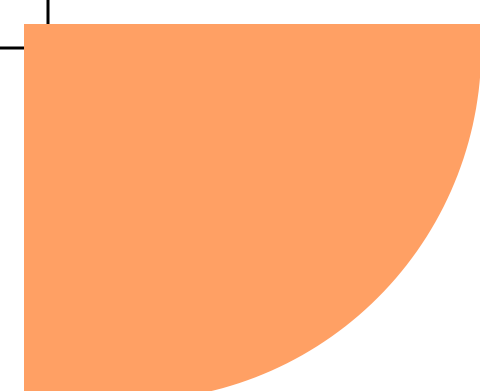
In 2024 hadden 22 mensen een syfilisepisode en werden volledig behandeld bij Alias. Een 23ste persoon, die positief testte bij een andere instelling, werd ook ter plekke behandeld. De frequentie van syfilis blijft aanzienlijk hoog, op 8,3% voor het jaar.

Sinds 2024 worden PCR-tests voor chlamydia en gonorroe niet langer routinematig aangeboden bij afwezigheid van symptomen of recent contact met een persoon die positief getest heeft. Het doel van deze beslissing is om aan te sluiten bij de aanbevelingen van de hiv-referentiecentra en om te voorkomen dat er te veel antibiotica wordt voorgeschreven, met name in het geval van positieve tests zonder klinische symptomen, waardoor het risico op antibioticaresistentie toeneemt. Deze nieuwe aanpak verklaart gedeeltelijk de daling van de incidentie en prevalentie van deze twee infecties.

Wanneer een testresultaat positief is, kunnen de partners ook medisch behandeld worden bij Alias, wat verklaart waarom het aantal uitgevoerde behandelingen groter is dan het aantal diagnoses.

Tot slot wordt om budgettaire redenen nog steeds bij voorkeur gescreend met pooling, waarbij meerdere lichaamslocaties in één staal worden getest.

Project PrEP

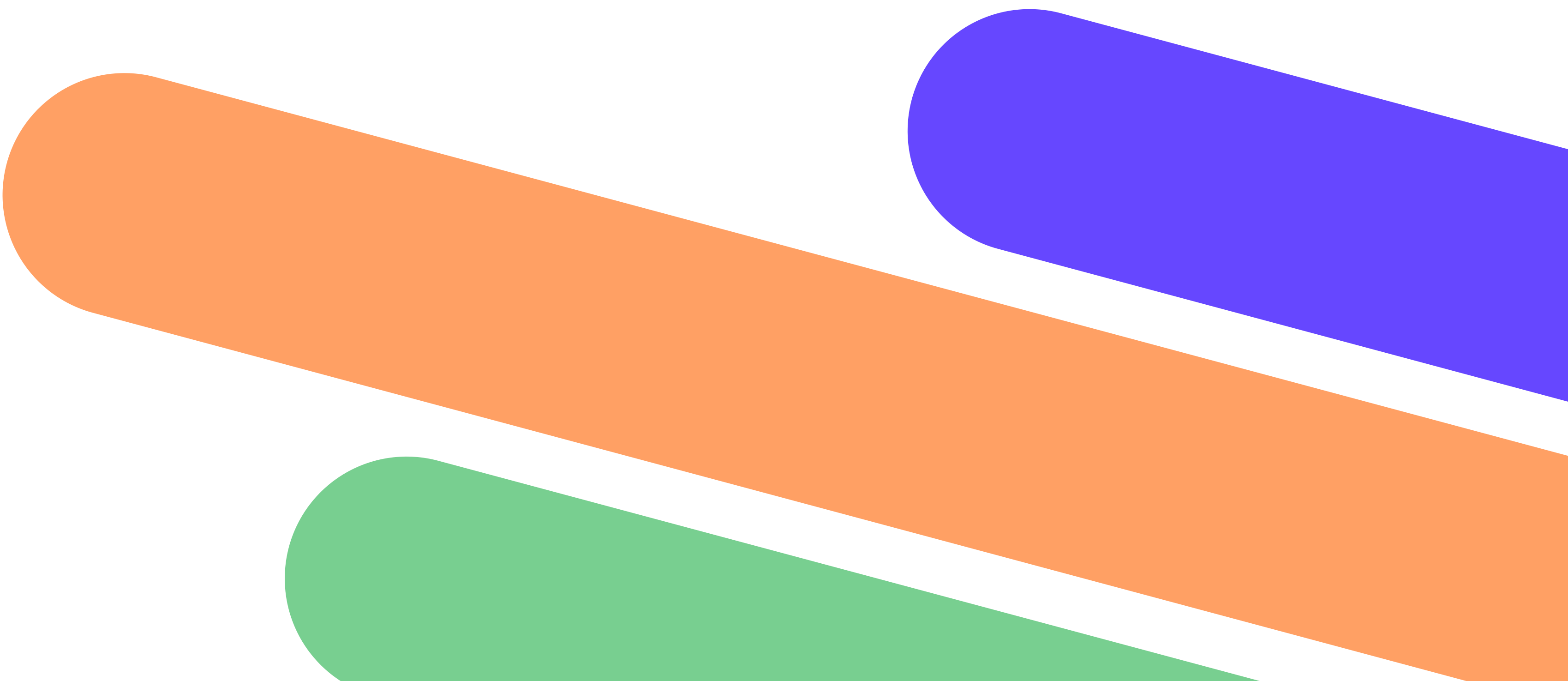
Sinds 2019 werkt Alias aan toegang tot PrEP voor mensen die het meest kwetsbaar zijn voor hiv - in het bijzonder migranten zonder verblijfsvergunning of toegang tot gezondheidszorg. In deze context is een proefproject gelanceerd, in samenwerking met het MIA hiv-referentiecentrum in het Sint-Pietersziekenhuis in Brussel. Dankzij de herverdeling van bepaalde Alias-subsidies, in het bijzonder die van de COCOF, die aan het ziekenhuis werden doorgegeven, was het mogelijk om consultaties, bloedtesten en PrEP-behandelingen aan te bieden aan mensen die uitgesloten waren van het gezondheidszorgsysteem.

Door een gebrek aan middelen moest dit project in 2024 worden onderbroken, om op het laatste moment in de laatste week van het jaar te worden hervat, dit keer onder de directe coördinatie van Alias.

Door de late start van de nieuwe overeenkomst kon er in 2024 geen behandeling worden gestart. Er is echter wel een voorraad medicijnen aangelegd, waardoor in de eerste maanden van 2025 met de voorschriften kan worden begonnen.

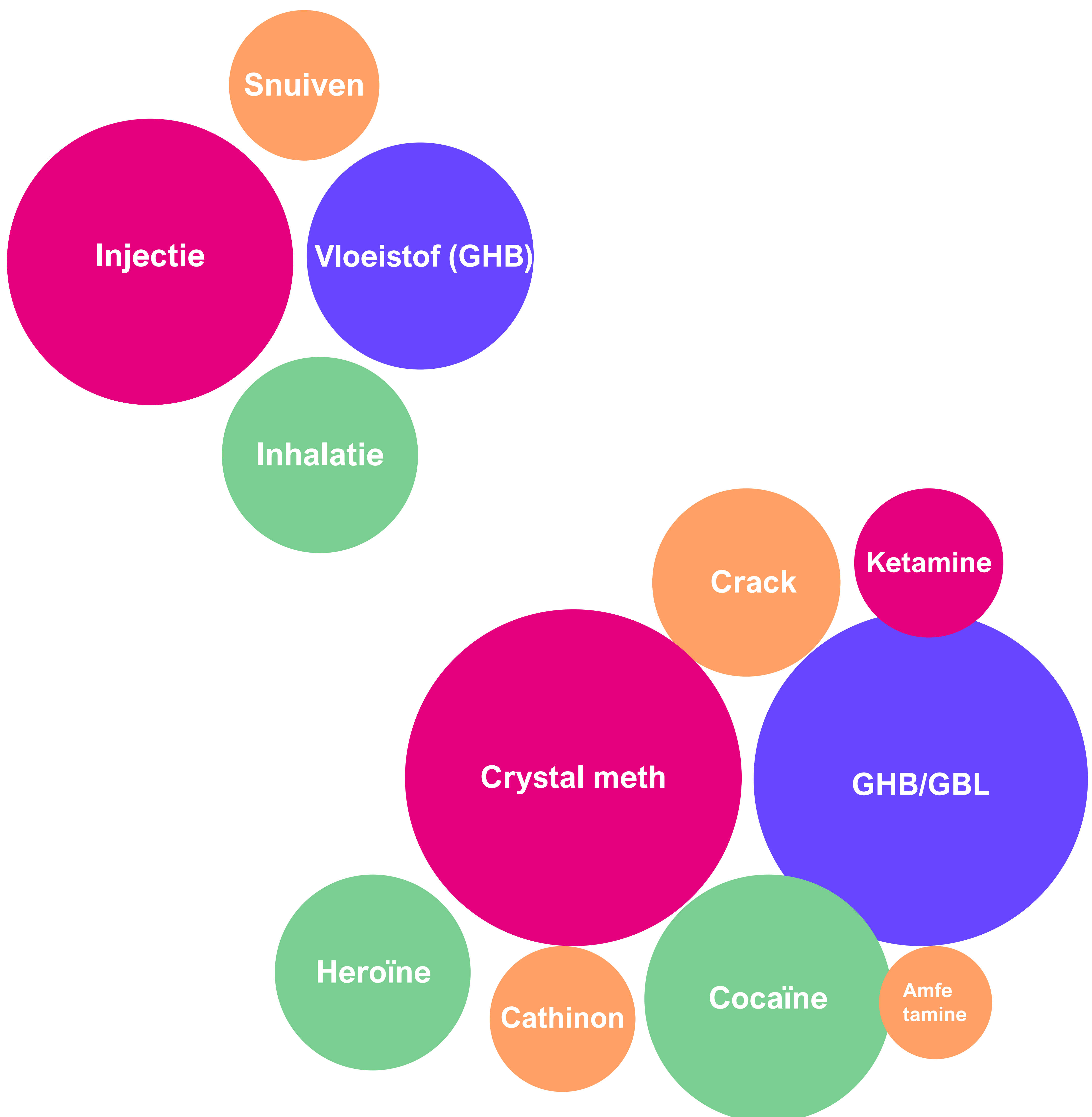
Druggebruik en verslaving

Sinds 2023 ontvangen we, in het kader van een overeenkomst met het RIZIV, een subsidie om de centra te ondersteunen in de hulp die ze bieden aan druggebruikers.

Materiaal ter risicobeperking en producten

Meestal worden middelen gebruikt in een seksuele context - betaald of onbetaald - en/of op feestjes. In deze situaties is een combinatie van stimulerende en kalmerende middelen gebruikelijk, omdat deze de effecten van ontremming en verhoogd libido combineren. Stimulerende middelen zijn vooral gewild omdat ze de prestaties tijdens chemsexsessies kunnen verlengen. De meest gebruikte stoffen zijn nog steeds methamfetamine, GHB en cocaïne. Er is echter een significante toename van het aantal mensen dat het gebruik van gebaseerde cocaïne, beter bekend als “crack”, rapporteert, zowel in openbare gelegenheden als op privéfeesten of andere feestelijke gelegenheden.

We merken dat injectiemateriaal nog steeds het meest aangevraagd wordt. Dit komt omdat voor een injectie verschillende artikelen nodig zijn (spuiten, wattenstaafjes, steriele doeken, Stericup, filters, herstellende crème, enz.) De totale hoeveelheid uitgedeeld materiaal is stabiel ten opzichte van het voorgaande jaar, met als opmerkelijke uitzondering materiaal voor het gebruik van GHB/GBL, waarvan de hoeveelheid is verdubbeld ten opzichte van 2023.

Wat inhalatie betreft, werden in reactie op de toename van het crackgebruik in Brussel, in juni 2024 crackkits toegevoegd aan de kast risicovermindering. Een tiental van deze kits is al verdeeld. Ze bevatten niet alleen de uitrusting die nodig is voor een veiliger gebruik, maar ook een aangepaste informatiebrochure.

De dozen met "voorbeeldmateriaal" worden nog steeds gebruikt en hebben het voordeel dat we ons tijdens een interview kunnen afzonderen met de persoon in kwestie, zodat we het materiaal kunnen gebruiken als manier om de verschillende praktijken, gewoonten en moeilijkheden waarmee de persoon wordt geconfronteerd te bespreken in een ruimte die meer bevorderlijk is voor uitwisseling.

5. CLUSTER BIJSTAND AAN PERSONEN

Deze cluster biedt individuele ondersteuning, straathoekwerk en internetpermanentie. Dit zijn de diensten waar we de meeste demografische en sociale gegevens over de situatie van gasten verzamelen.

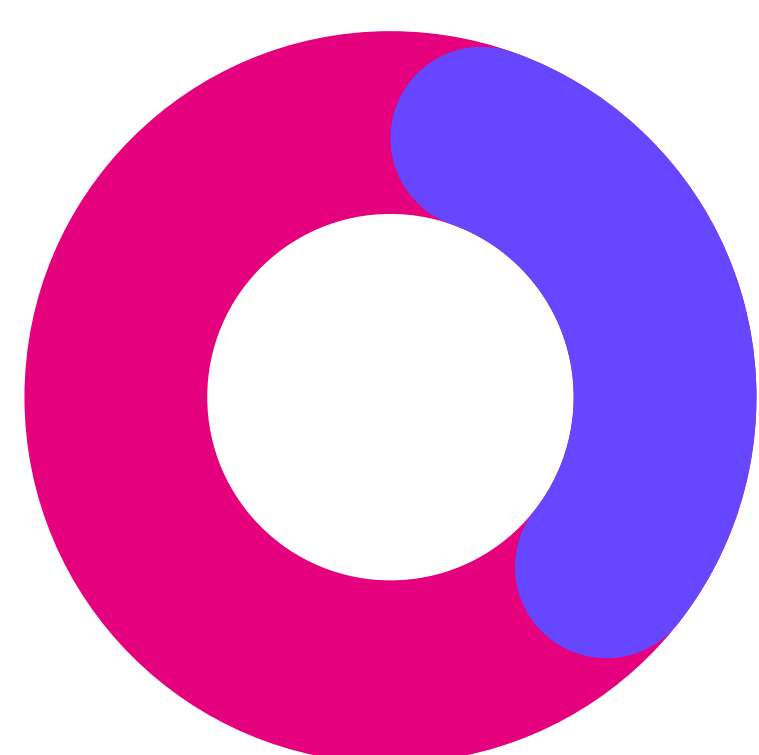
PROFIEL VAN DE BEGUNSTIGDEN

556 mensen hebben gebruik gemaakt van de diensten van onze VZW

318 van hen kregen individuele ondersteuning op maat

Verdeling van de begunstigden

58,2% van de begunstigden zijn cis-mannen

41,8 % zijn trans* personen

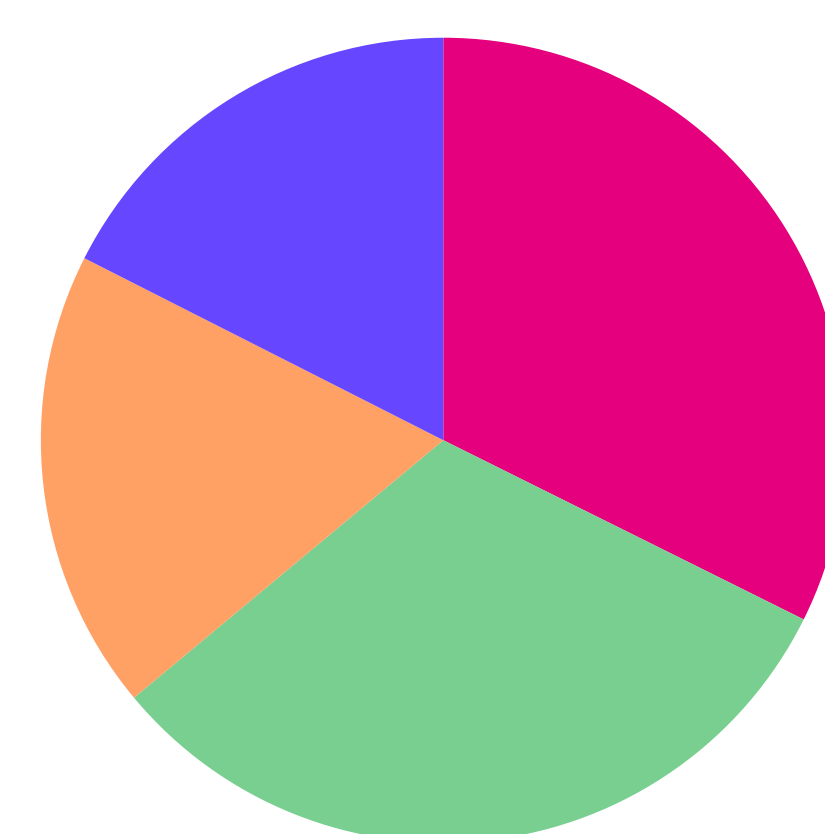
n : 318.

Wat is de gemiddelde leeftijd van deze mensen?

- **33,8 jaar**

Dit cijfer is stabiel vergeleken met 2023 (33,3 jaar).

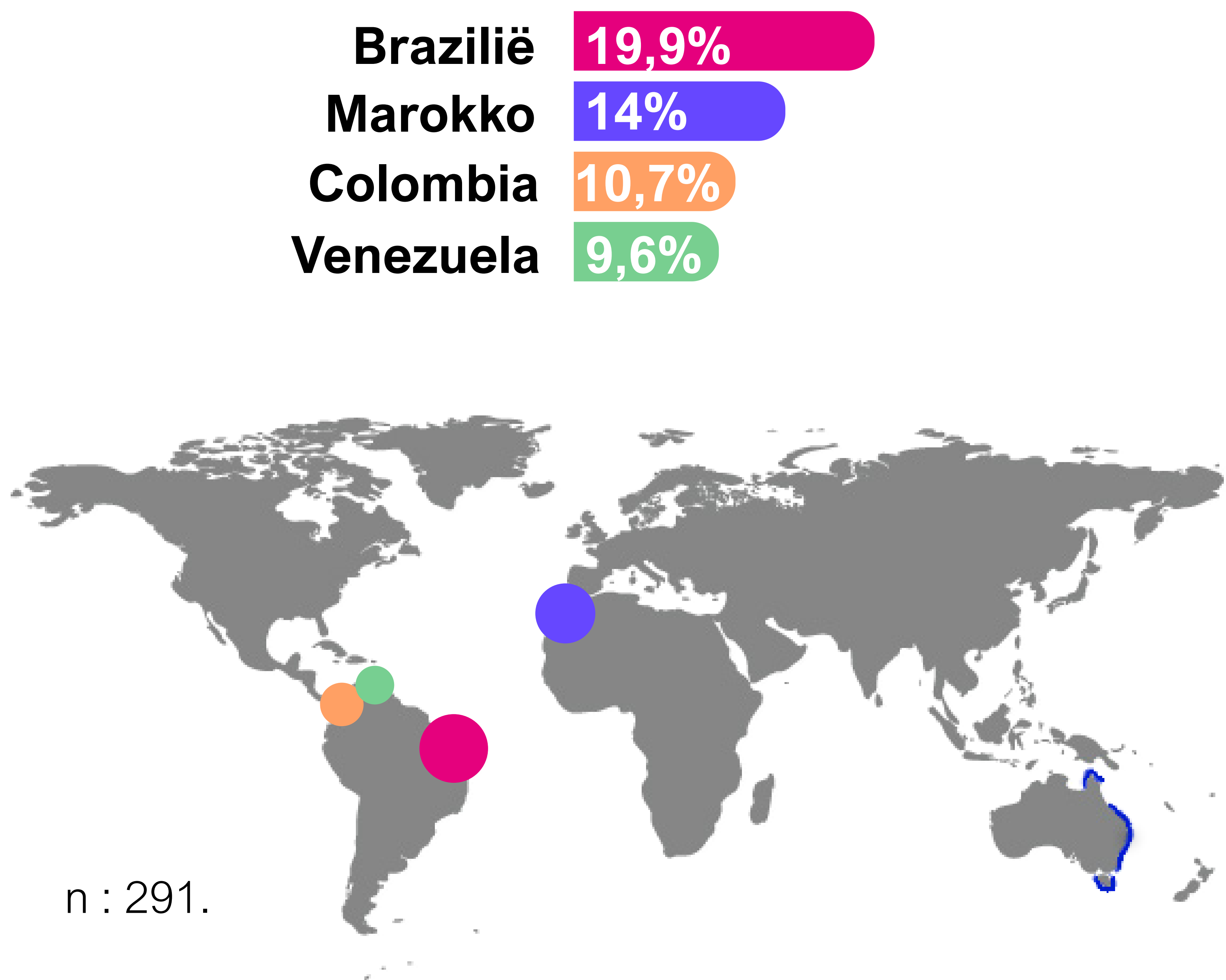
n : 233.

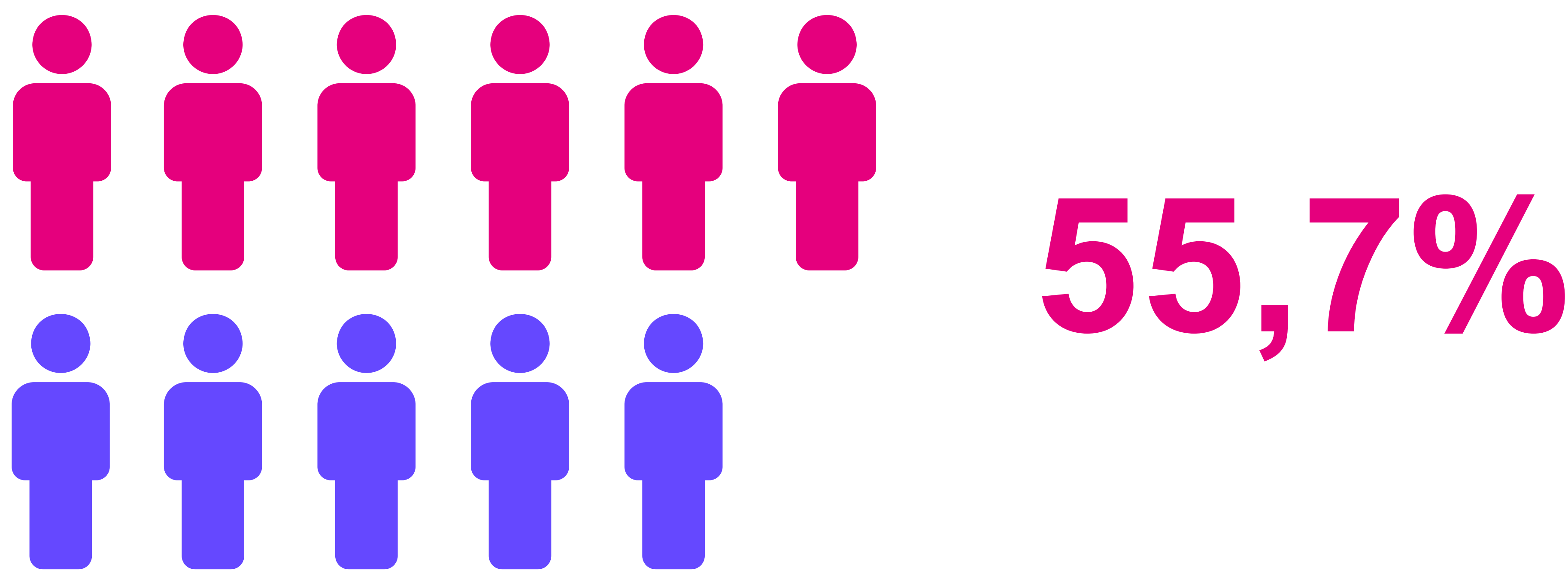
- 25-29 jaar (32.3%)
- 30-34 jaar (31.6%)
- 35-39 jaar (18.5%)
- 40-44 jaar (17.5%)

Waar komen ze vandaan?

Onder de 37 verschillende nationaliteiten zijn de 4 meest vertegenwoordigde landen

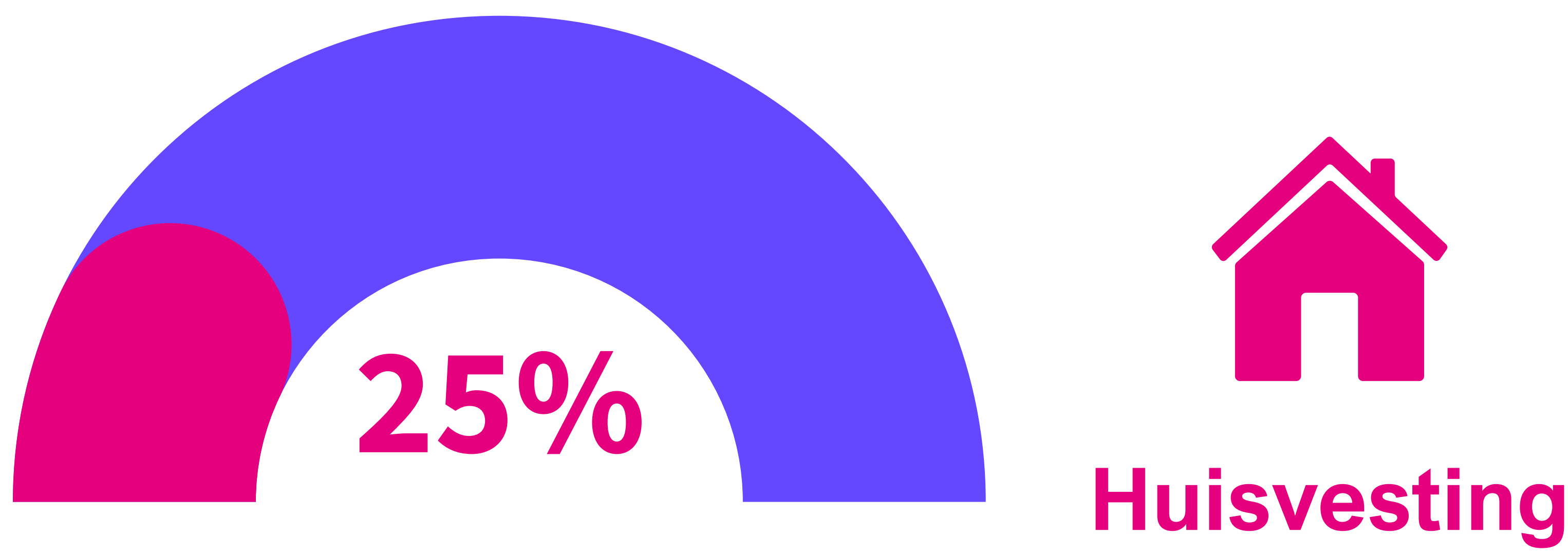

Meer dan de helft van de Alias-begunstigden komt uit Latijns-Amerika

HUISVESTING

Huisvesting staat centraal bij individuele ondersteuning

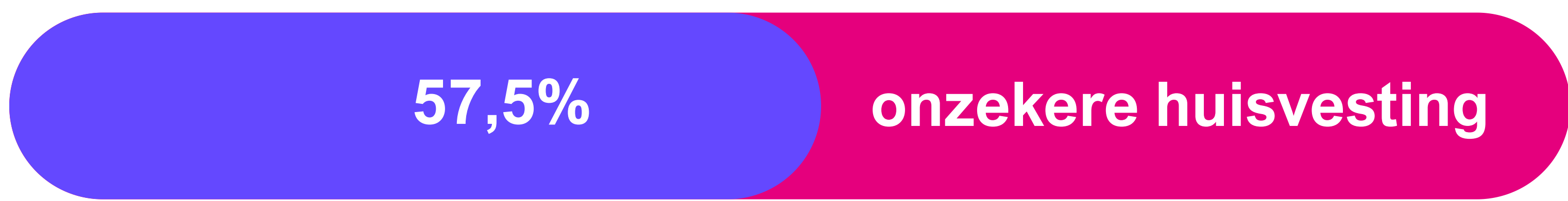
Huisvesting alleen al is goed voor een kwart van de behandelde aanvragen.

Slechte huisvesting wordt erger

Onze begunstigden hebben te maken met slechte huisvesting :

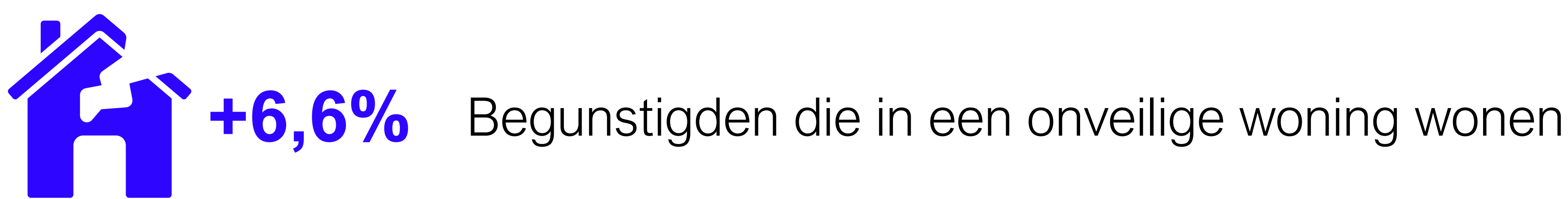
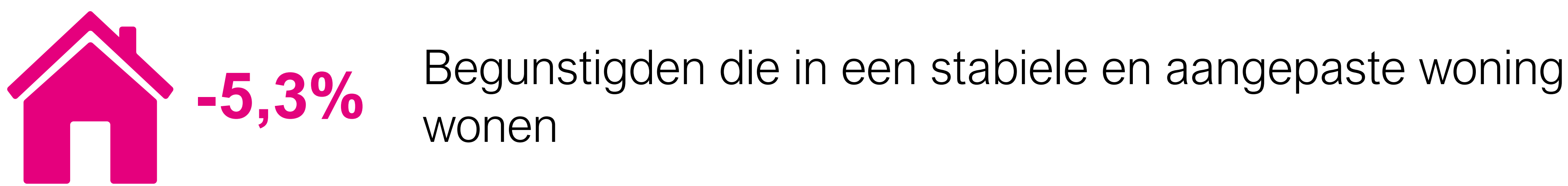

Onder onze begunstigden :

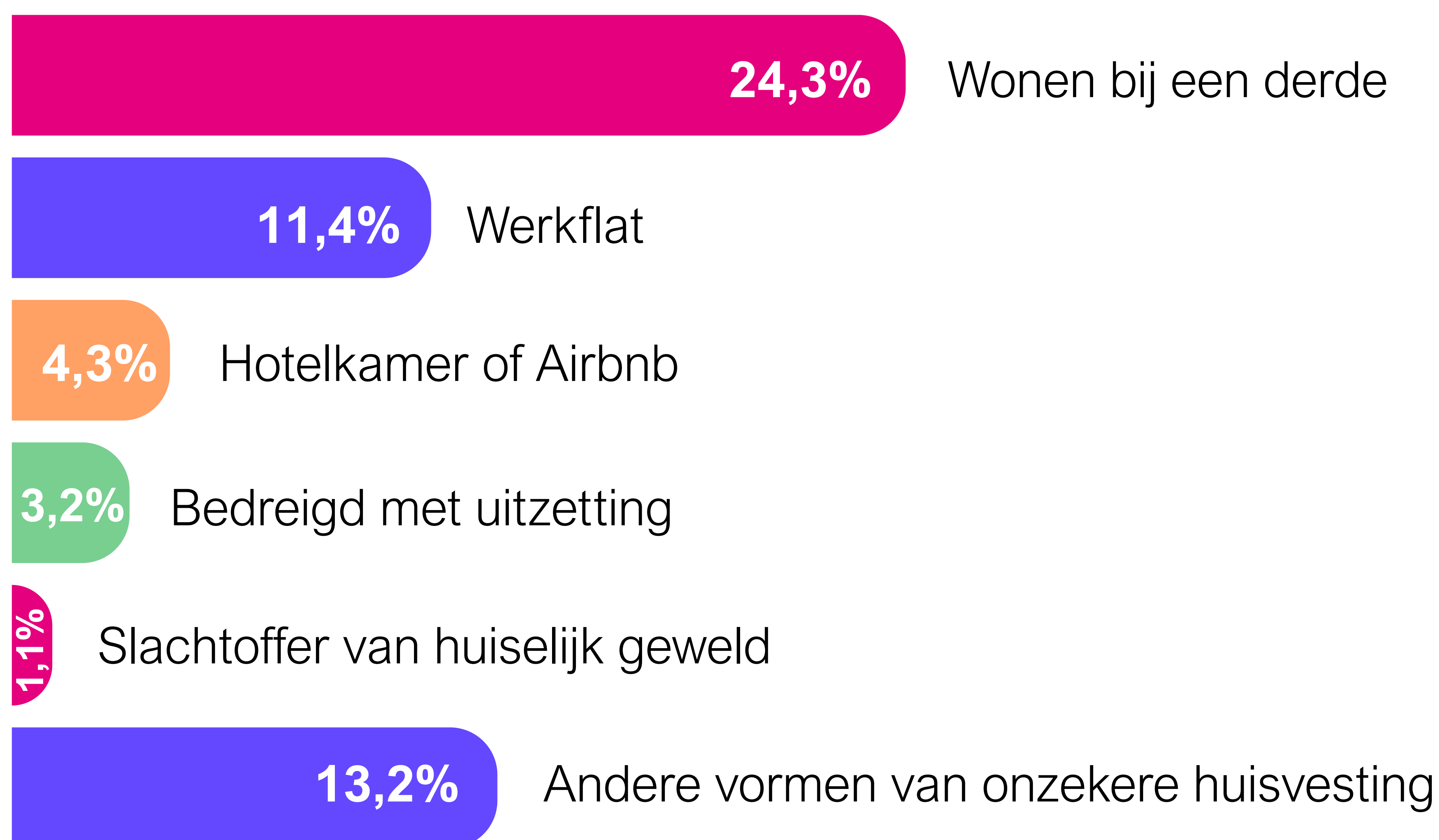

n : 252.

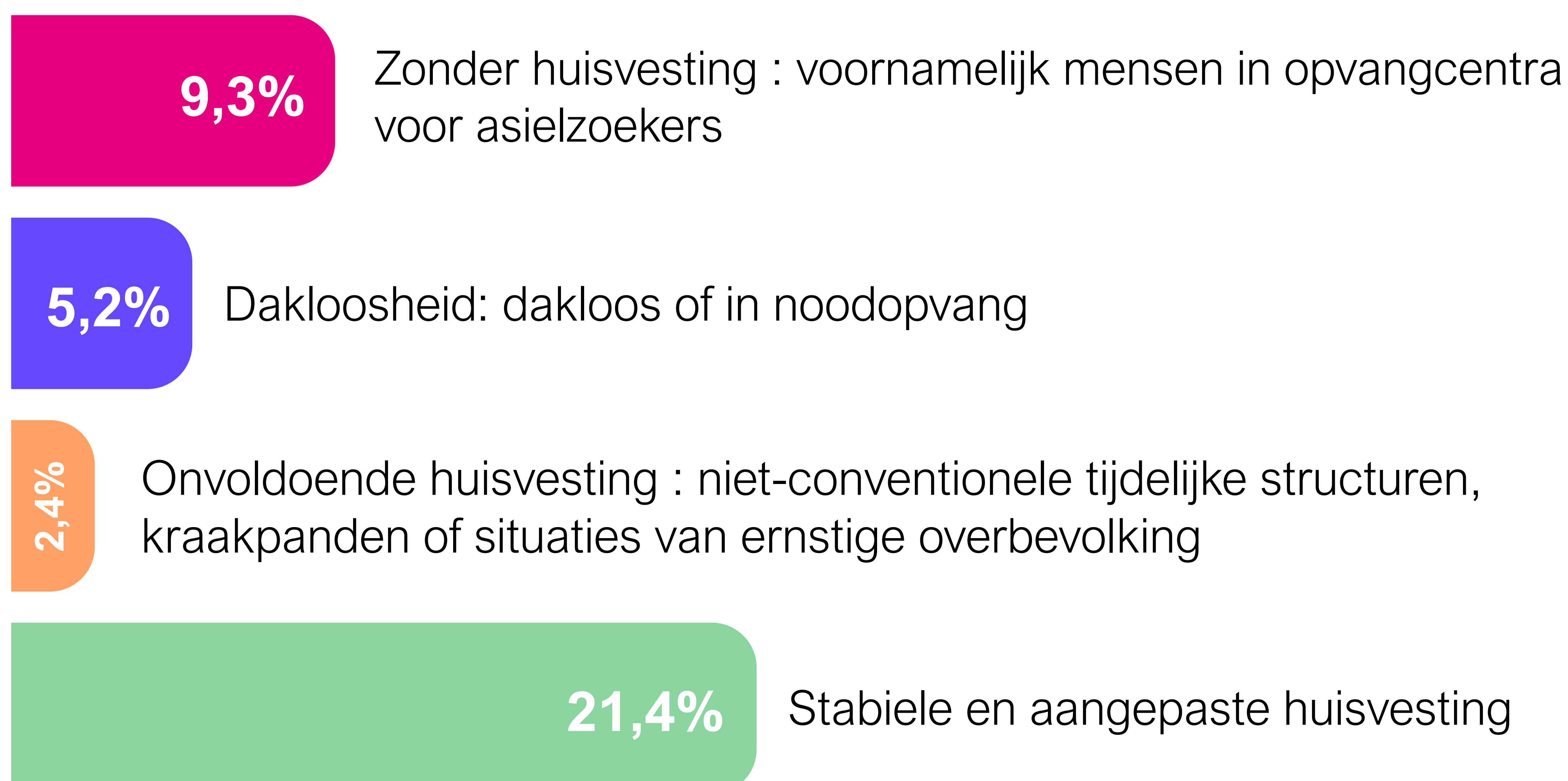
Wat is de verandering ten opzichte van 2023?

Onzekere huisvesting

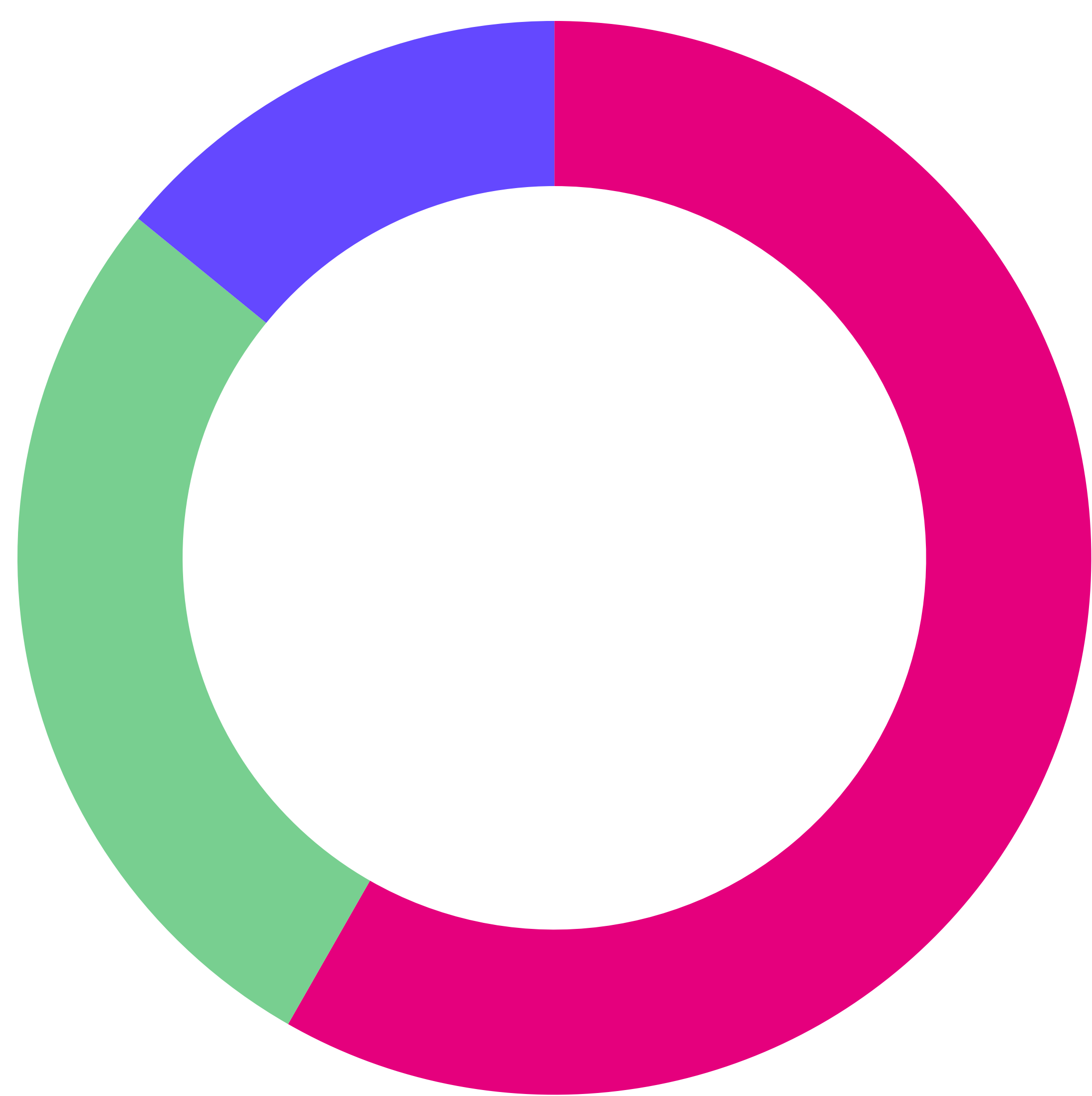

Andere vormen van huisvesting

INKOMSTEN

Inkomen en financiële onzekerheid

- Geen officieel inkomen (58.3%)
- Met sociale bijstand (27.6%)
- Met een arbeidscontract (14.1%)

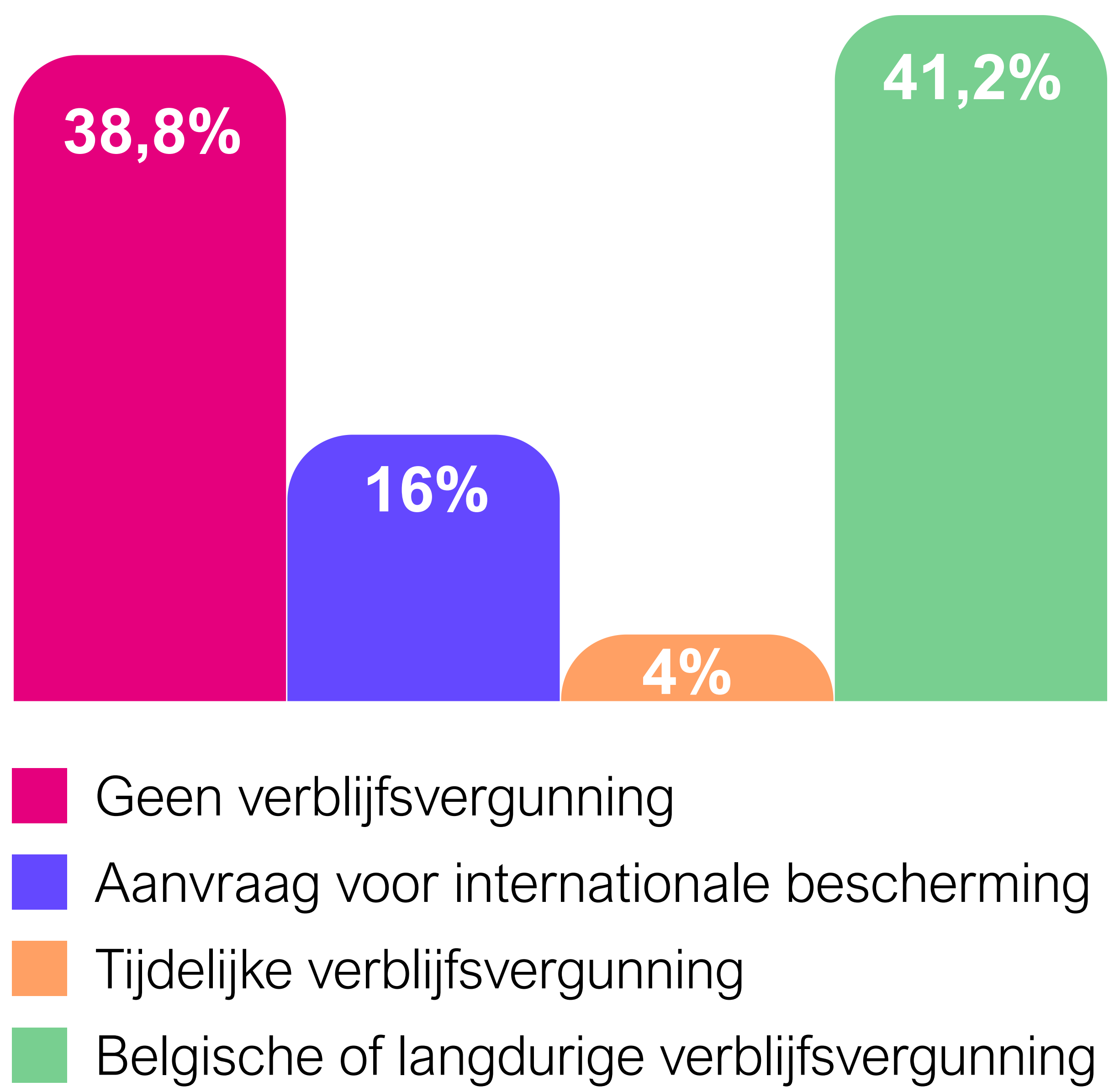
n : 303.

Onder de begunstigten zonder inkomen, bevinden zich er 9 op 10 in een situatie van slechte huisvesting

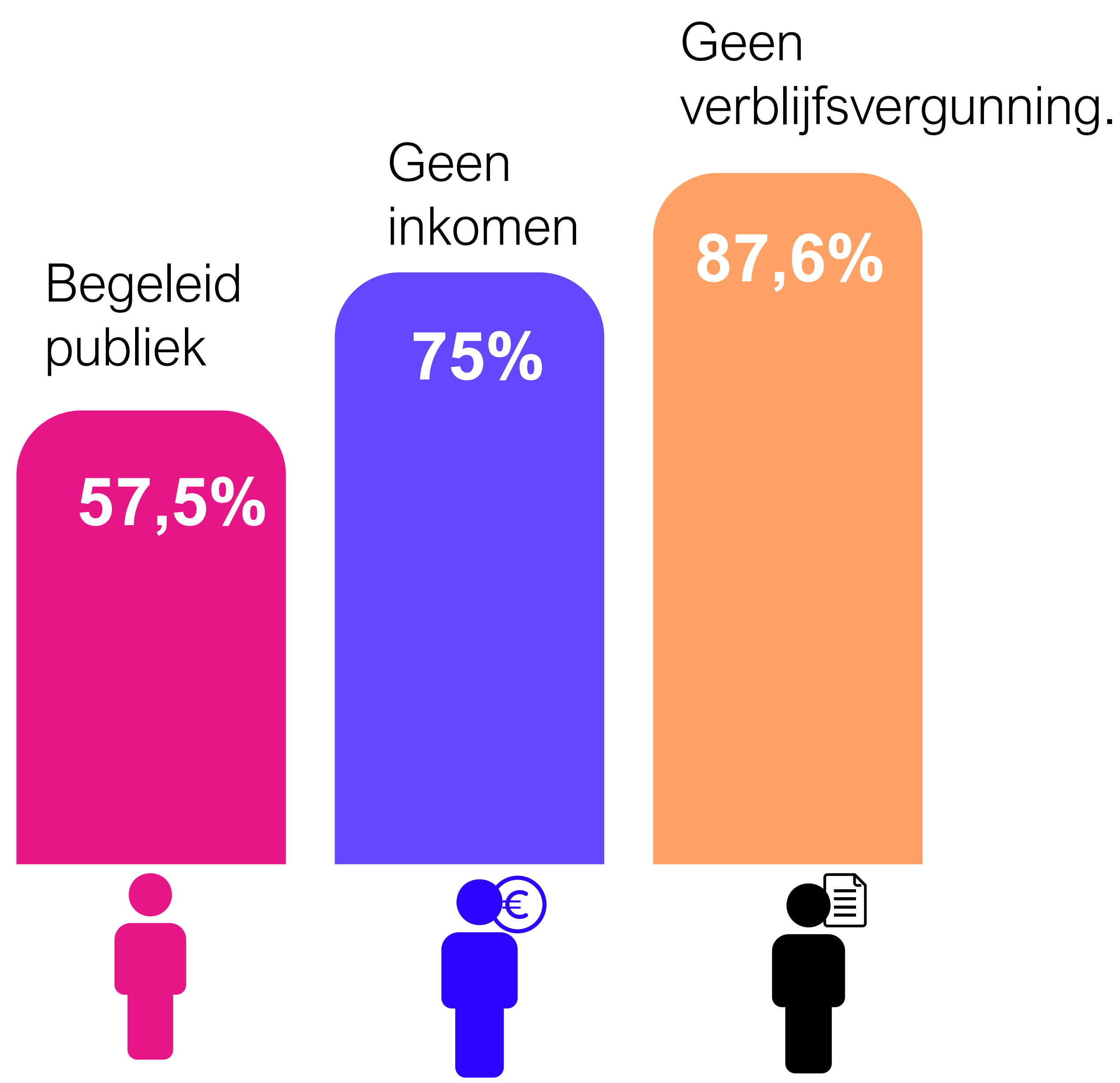

DE ADMINISTRATIEVE STATUS

Administratieve status van begunstigden

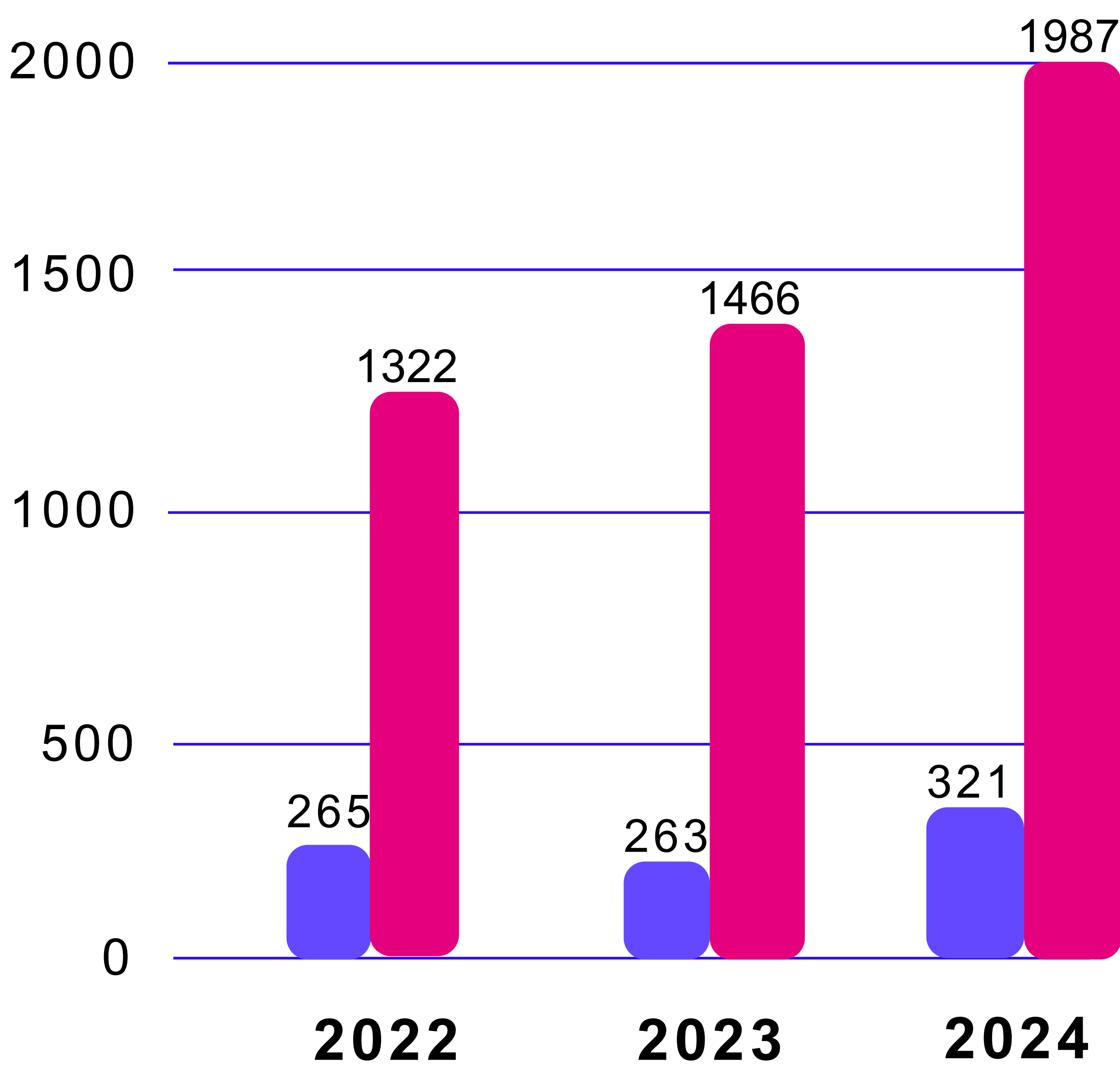
Slechte huisvesting treft vooral mensen zonder inkomen of zonder papieren

Percentage begunstigden dat in onveilige huisvesting leeft

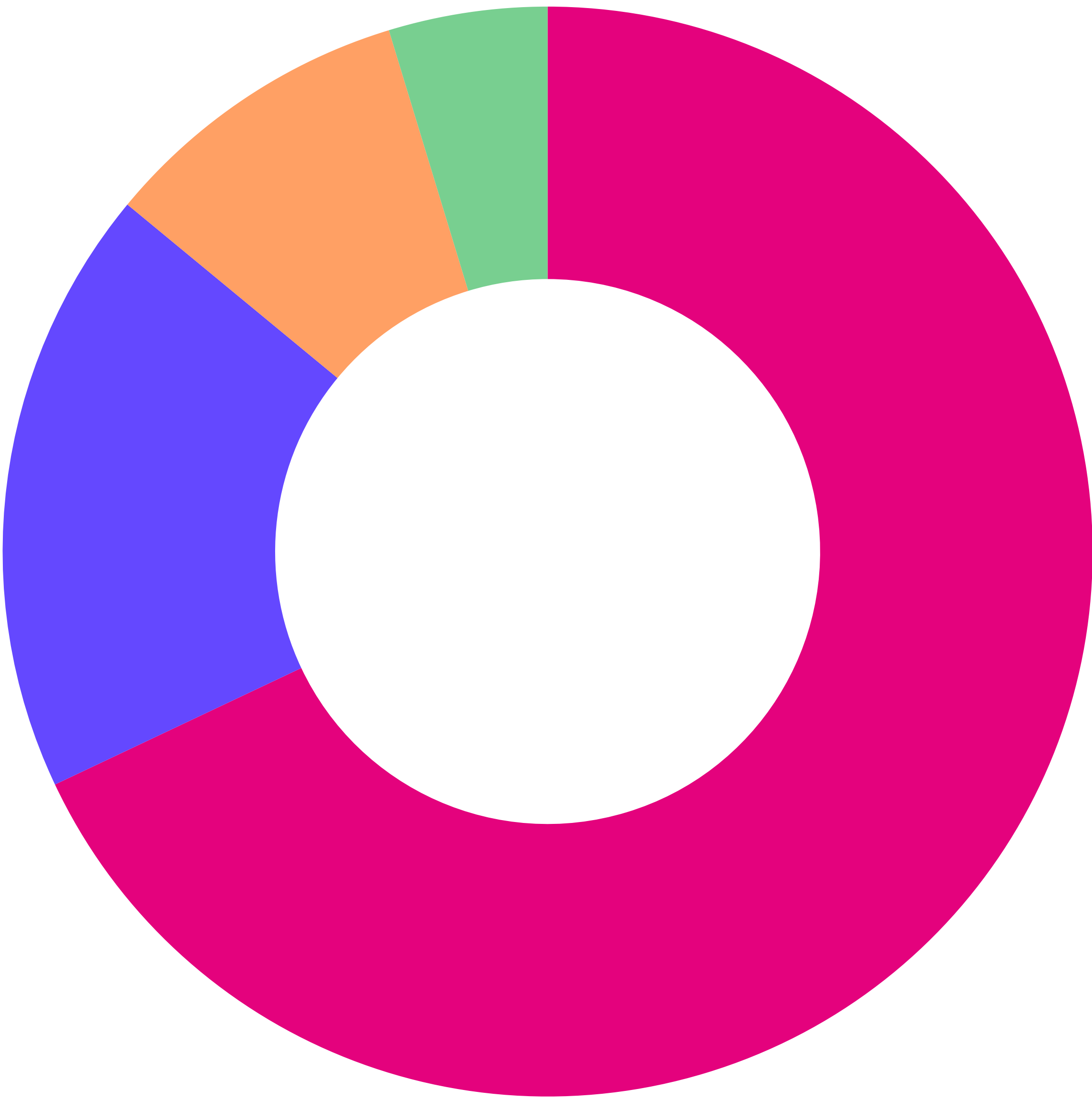
ONZE BEGELEIDING IN 2024

Kerncijfers en trends (2022-2024)

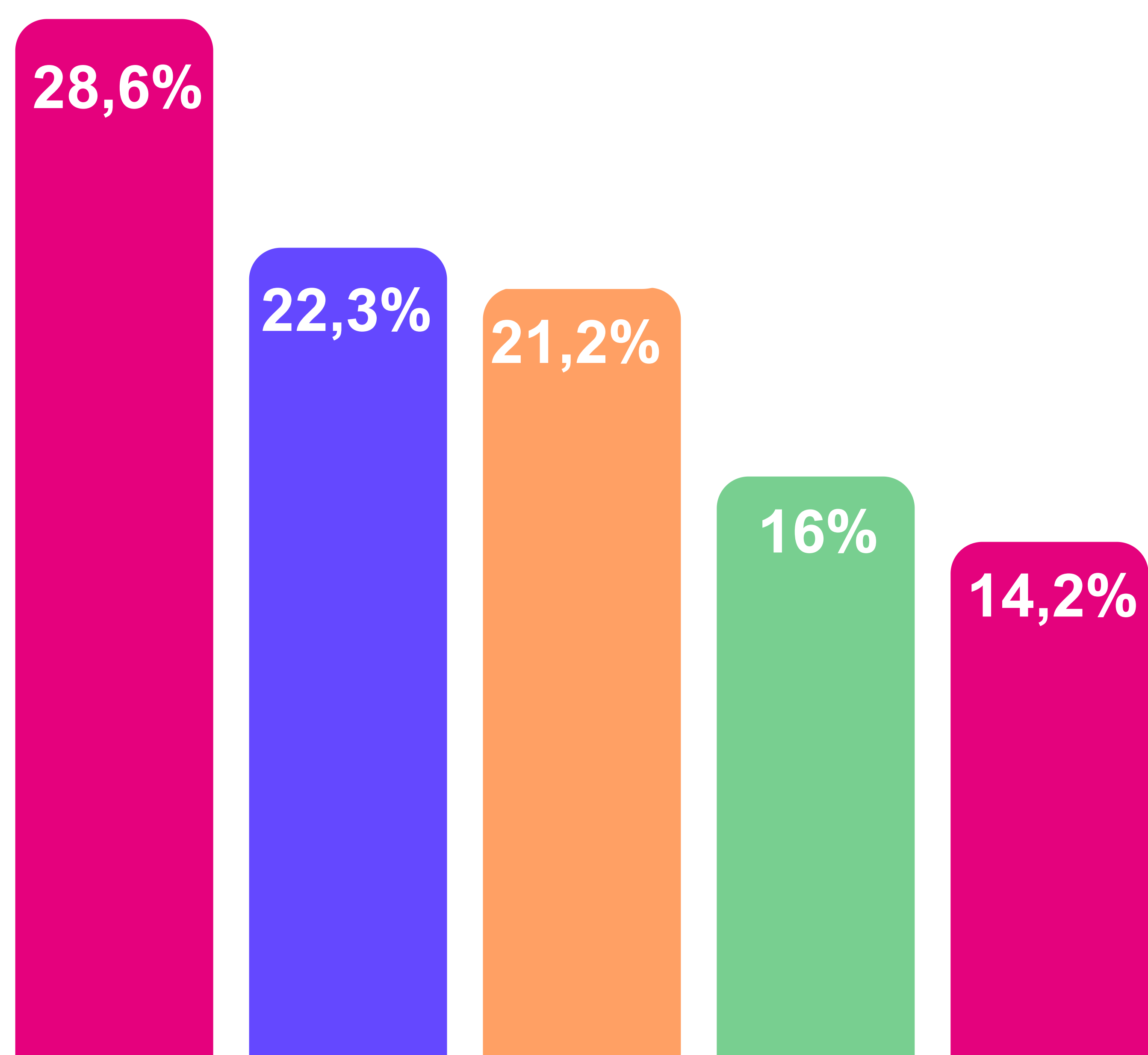
- Aantal begunstigden
- Aantal begeleidingspakketten

Frequentie van de ondersteuning aan de begunstigden

- 1 tot 5 keer per jaar (68%)
- 6 tot 11 keer per jaar (18%)
- Minstens 1 keer per maand (9.3%)
- 2 keer per maand of meer (4.7%)

Thema's van ondersteuning

- Het vinden of behouden van huisvesting
- Fysieke gezondheid
- Administratieve procedures
- Geestelijke gezondheid
- Financiële moeilijkheden

n : 1987.

De meest voorkomende problemen

Gasten worden met veel moeilijkheden geconfronteerd. Het is door individuele ondersteuning dat deze problemen in al hun complexiteit en intensiteit aan het licht komen.

Stabiele en aangepaste huisvesting vinden

Voor het derde opeenvolgende jaar is huisvesting het thema dat het vaakst ter sprake komt tijdens individuele begeleidingssessies. In Brussel is de toegang tot huisvesting een groot probleem, dat nog verergerd wordt door de voortdurende stijging van de huurprijzen, waardoor het voor een groot deel van de bevolking steeds moeilijker wordt om een geschikte woning te vinden. Deze crisis treft vooral mensen met een sociaal integratie-inkomen (SIS), die vaak geconfronteerd worden met een huuraanbod dat volledig buiten hun bereik ligt.

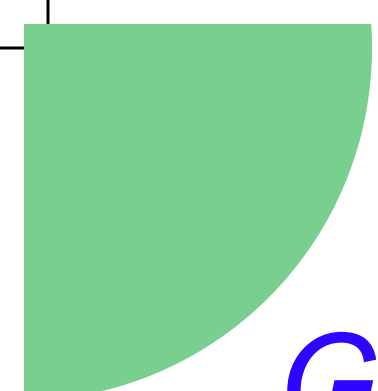
Daar komt nog de aanhoudende discriminatie bij van veel huisbazen, die huiverig zijn om aan OCMW-gerechtigden te verhuren uit vrees voor laattijdige betaling of omdat ze de financiële garanties ontoereikend vinden. Dit wantrouwen gaat vaak gepaard met buitensporige eisen, zoals de noodzaak om een inkomen aan te tonen dat gelijk is aan drie keer het bedrag van de huur - een onrealistisch criterium voor mensen van wie het inkomen gedeeltelijk niet wordt opgegeven.

Sommige van onze begunstigden, met name trans* vrouwen, worden ook geconfronteerd met specifieke obstakels: vooroordelen, angst voor "buurtproblemen" of de stigmatisering van hun identiteit en levensstijl. Seksworksters worden nog meer uitgesloten: hoewel hun activiteiten vaak legaal zijn, blijven ze voor veel huisbazen een stilzwijgende uitsluitingsfactor, waardoor hun kansen op toegang tot stabiele, veilige huisvesting drastisch afnemen.

Erin slagen onze begunstigden te huisvesten

Het vinden van huisvesting voor de begunstigden die door Alias worden ondersteund, is een echte uitdaging, ondanks de inspanningen die worden geleverd om geschikte oplossingen te ontwikkelen. Tussen 2022 en 2024 heeft Alias overeenkomsten gesloten met drie sociale verhuurkantoren (SVK), waardoor we in 2024 zeven woningen konden verwerven voor onze begunstigden. Deze samenwerking stuitte echter op een aantal moeilijkheden. Het opvolgen van mensen met een combinatie van geestelijke gezondheidsproblemen en verslavingsproblematiek vergt veel energie en mankracht, en voldoet niet altijd aan de strenge eisen voor sociale ondersteuning van de SVK-en. Helaas zijn sommige situaties buiten de controle van maatschappelijk werkers, waardoor het soms moeilijk is om mensen gehuisvest te houden. Bovendien selecteren de SVK-en vaak zelf de begunstigden op basis van impliciete criteria, waarbij ze de voorkeur geven aan profielen die als "zacht" worden beschouwd en vermijden om bepaalde bevolkingsgroepen te huisvesten. In één geval werden we aangemoedigd om een trans* vrouw niet voor te dragen voor een woning dat deel uitmaakte van een gemeenschapsproject, onder het voorwendsel dat ze problemen zou kunnen krijgen met de buren. Deze discriminerende praktijken, hoewel onofficieel, beperken in ernstige mate de toegang tot huisvesting voor de meest kwetsbare groepen en vergroten hun precare situatie.

Gebrek aan dringende huisvestingsoplossingen

We worden geconfronteerd met een alarmerend tekort aan huisvestingsoplossingen, zowel voor mensen met papieren en inkomen als voor mensen in een onzekere administratieve situatie. De ruimte in hostels is extreem beperkt en de toegang tot noodopvang blijft een pad vol hindernissen, of mensen nu wel of geen verblijfsvergunning hebben. Deze situatie is des te kritieker voor de mensen die we ondersteunen, die vaak gediscrimineerd worden op grond van hun seksuele geaardheid of genderidentiteit binnen de bestaande opvangvoorzieningen. Deze discriminatie, direct of systemisch, verergert hun kwetsbaarheid en maakt hun toegang tot veilige en inclusieve huisvesting nog moeilijker. Geconfronteerd met deze dubbele uitdaging - gebrek aan plaatsen en uitsluiting - is er dringend nood aan bijkomende, gepaste en niet-discriminerende oplossingen.

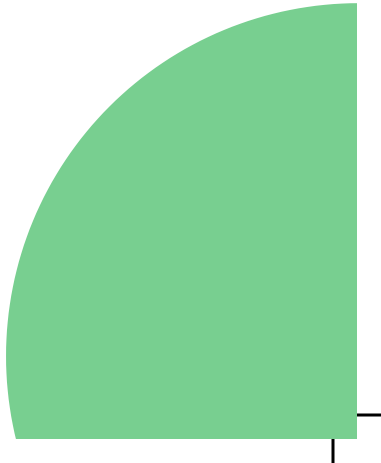
Gebrek aan geschikte plaatsen voor ons publiek in onthaalcentra voor personen die internationale bescherming nodig hebben

Onze begunstigden die in opvangcentra wonen en internationale bescherming nodig hebben, maken regelmatig melding van homofobe en transfobe discriminatie door andere bewoners en personeel. Deze discriminatie uit zich in vijandige opmerkingen, maar ook in intimidatie, bedreigingen en fysiek geweld. Het gebrek aan opvangplekken in opvangcentra die speciaal zijn ingericht voor LGBTQIA+-mensen, zoals Le Refuge, blijft een groot probleem. Het gevolg is dat een schrikbarend aantal begunstigden, dat er wel recht op heeft, de opvangcentra mijden. Ze worden gedwongen tot onzekere oplossingen, wat hun kwetsbaarheid vergroot.

Systemische obstakels bij de toegang tot sociale hulpverlening: uitstel, territoriale verschillen en fragiliteit door mobiliteit

De toegang tot OCMW-hulp (met name leefloon en DMH) wordt belemmerd door buitensporige administratieve vertragingen, die vaak niet worden nageleefd. Hierdoor zitten sommige begunstigden maandenlang zonder inkomen of medische dekking. De werkwijzen verschillen radicaal van OCMW tot OCMW, waardoor er flagrante ongelijkheden ontstaan als het gaat om de toegang tot rechten.

Deze complexiteit wordt nog eens vergroot door de gedwongen mobiliteit van een deel van de bevolking: om economisch te overleven of om aan huisvesting te komen (vaak via informele netwerken) verhuizen sommigen vaak tussen gemeenten. De eis om bewijs van territoriale verbondenheid te leveren, blokkeert echter het verkrijgen van DMH, met ernstige gevolgen voor de gezondheid: velen van onze begunstigden leven met hiv of hebben dringend PrEP nodig. Deze administratieve vertragingen vormen een rechtstreeks gevaar voor hun gezondheid, omdat kwetsbare mensen hierdoor essentiële zorg ontberen.

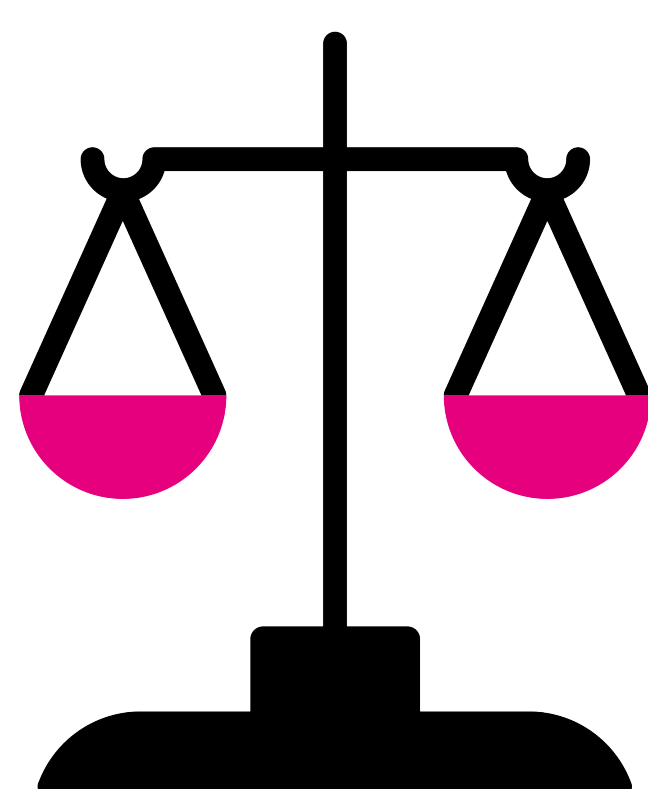

Geweld t.o.v. onze begunstigden : tussen angst, ongestraftheid en opgave

Er zijn weinig weken waarin geen melding wordt gemaakt van gewelddadige incidenten tegen onze begunstigden. Het melden van dergelijke situaties blijft vaak heel moeilijk of zelfs onvoorstelbaar voor de betrokkenen. Zij worden geconfronteerd met angst voor represailles of wantrouwen jegens instellingen. Angst voor geweld door klanten en een gevoel van machteloosheid ten opzichte van politie die als ineffectief of soms medeplichtig wordt gezien, zorgen ervoor dat ons publiek deze voorvallen normaliseert. Machtsmisbruik komt veelvuldig voor: willekeurige politiecontroles gaan bij mensen die op straat werken vaak gepaard met intimidatie of vernedering. Wat institutioneel geweld betreft, manifesteert dit zich door discriminatie op basis van beroep, genderidentiteit of seksuele geaardheid. In deze context wordt zelfs onze rol als maatschappelijk werkers verzwakt, aangezien het moeilijk is om slachtoffers naar de juiste hulpdiensten door te verwijzen. Tussen Kafkaïaanse procedures, weigering van steun en onwetendheid over de ervaren realiteit, wordt steun een hindernissenparcours.

Stigma, trauma en de straat: isolement en psychisch lijden

Het isolement en de psychologische nood die onze begunstigden ervaren, vinden hun oorsprong in een opeenstapeling van geweld: stigmatisering die samenhangt met sekswork, onzekerheid op administratief en residentieel vlak, trauma's die het gevolg zijn van homofobie of transfobie. Deze onzichtbare wonden worden elke dag opnieuw geopend en uiten zich in zelfmoordgedachten, angstaanvallen of een gevoel van totale verlatenheid. Ons maatschappelijk werk beweegt zich vervolgens heen en weer tussen absolute urgentie – het beheersen van zo'n instorting – en langetermijnondersteuning, waarbij het er vrij over durven praten een eerste stap is naar herstel. Het is echter lastig om een coherent vervolgtraject op te zetten. In Brussel ontbreken institutionele oplossingen: overvolle centra voor geestelijke gezondheidszorg, overbelaste psychiatrische ziekenhuizen en financieel onbereikbare particuliere zorgverleners laten een groot aantal mensen zonder antwoorden achter. Bovendien komt het maar al te vaak voor dat kwetsbare mensen na een ziekenhuisopname, door onvoorbereid ontslag, weer op straat belanden, zonder vangnet. Wanneer we met dit soort verstoringen worden geconfronteerd, is het soms onze taak om de gaten in een systeem te dichten.

Discriminatie binnen de algemene structuren

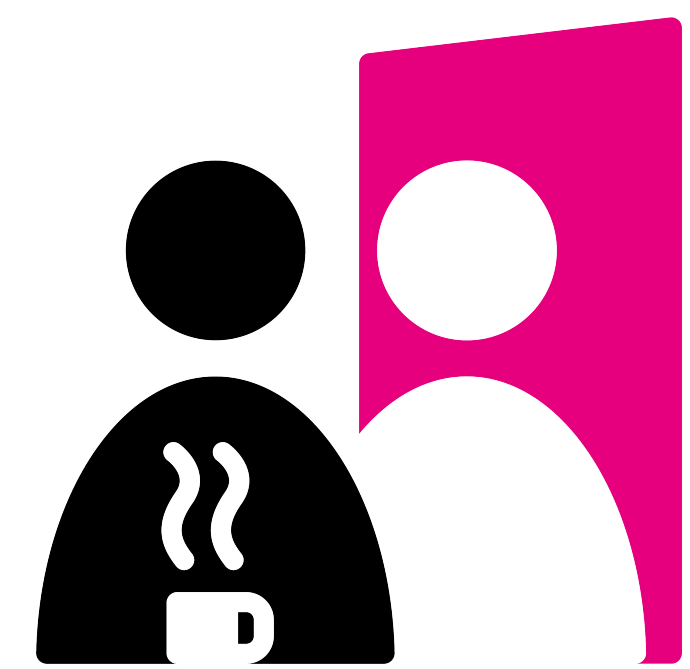
In de getuigenissen van onze begunstigden en in de hulpverlening komen wij regelmatig vormen van stigmatisering en discriminatie tegen. Transfobie, homofobie en vooroordelen tegen sekswerkers beïnvloeden niet alleen individuele houdingen, maar ook een aantal problematische institutionele beslissingen. De mensen die wij volgen, worden vaak geconfronteerd met vernederende uitlatingen en gedragingen die hun specifieke realiteit minimaliseren of hen het recht ontzeggen om erkend te worden op basis van hun genderidentiteit. Sommige opvangcentra blijven transgender vrouwen niet op dezelfde manier verwelkomen als cisgender vrouwen. Bovendien zijn er nog steeds mensen die in de gezondheidszorg werken of maatschappelijk werk doen, die de problemen die deze mensen ondervinden, toeschrijven aan hun sekswerk. Ze denken ten onrechte dat het hun prioriteit zou moeten zijn om daar een einde aan te maken.

De coördinatie versterken tussen de sectoren voor een globale aanpak

Het publiek dat Alias ondersteunt, heeft specifieke kenmerken die zowel de ondervonden moeilijkheden als de ondersteuningsgebieden beïnvloeden. Onze interventies bestrijken daarom meerdere sectoren: individuele bijstand, gezondheidsbevordering, toegang tot zorg, sociale bijstand, ondersteuning van mensen met een onregelmatige verblijfsstatus en de LGBTQIA+-gemeenschap. Toch zien we nog steeds dat er problemen zijn met de coördinatie tussen de sociale sector en de gezondheidssector, waardoor de algehele zorg voor de begunstigden moeilijker wordt. Deze versnippering belemmert bovendien de uitvoering en ontwikkeling van projecten, waardoor elke sector afzonderlijk moet worden aangepakt. Daarom is onze betrokkenheid bij verschillende federaties en werkgroepen essentieel om de banden te versterken en de intersectoriële samenwerking te verbeteren.

6. PERSPECTIEF 2025

De communautaire benadering versterken

Het individuele ondersteuningswerk dat we bij Alias doen, vereist tijd, luisteren en een authentieke menselijke investering van de teamleden. Elke situatie is uniek, elke begeleide persoon komt met zijn of haar eigen verhaal, een eigen realiteit, een eigen noodsituaties en eigen specifieke behoeften. Het gaat niet alleen om het geven van een gestandaardiseerd antwoord, maar om het samen bedenken van mogelijkheden, het ondersteunen van benaderingen, het verwelkomen van mensen zonder oordeel, het tonen van geduld en flexibiliteit en soms zelfs het bijstaan van mensen in tijden van onzekerheid. Het is veldwerk, heel relationeel, waarbij vertrouwen langzaam wordt opgebouwd, op het tempo van de ander.

Dit gezegd zijnde, beschouwen wij gemeenschapswerk (communautair werk) als even belangrijk als individuele ondersteuning. Het is niet alleen een verlengstuk van onze acties, maar een pijler op zichzelf van onze aanpak. De gemeenschap is de ruimte van 'ons', waar ervaringen worden gedeeld, waar solidariteit vorm krijgt, waar banden worden gesmeed tussen mensen die soms dachten dat zij de enigen waren die bepaalde realiteiten ervoeren. Het is ook de ruimte voor een zekere mobilisatie, waar de woorden van de betrokkenen vorm krijgen, waar machtsverhoudingen in twijfel worden getrokken, waar we potentieel actie ondernemen tegen de structurele oorzaken van kwetsbaarheden en niet alleen tegen de gevolgen ervan.

Daarom willen we van 2025 een strategisch keerpunt maken, door onze inspanningen te richten op de ontwikkeling van onze gemeenschapsaanpak. Het gaat er niet alleen om een nieuwe dimensie toe te voegen aan onze bestaande praktijken, maar veeleer om te versterken, te structureren en te verdiepen wat het werkelijk betekent om 'in gemeenschap' te werken in de specifieke context van onze missie. Wij willen nog een stap verder gaan, onze methoden verfijnen, onze analyses verrijken en meer gefundeerde, relevante en transformerende acties voorstellen voor de mensen die wij ondersteunen.

Deze diepgaande werkzaamheden zullen in de eerste plaats bestaan uit het versterken van de interne opleiding. Het is essentieel dat elk teamlid voldoende tools in handen krijgt, zich legitiem en toegewijd voelt in deze aanpak. Dat betekent dat we samen de grondslagen van het communautaire opnieuw bekijken, de politieke en sociale kwesties ervan onderzoeken en onze professionele posities en institutionele reflexen ter discussie stellen. Deze trainingsmomenten zijn niet alleen momenten van technisch leren, maar ook ruimtes voor kritische reflectie, het delen van ervaringen en het gezamenlijk construeren van kennis op basis van de praktijk.

Ook willen we meer interne discussies en collectief bewustzijn stimuleren. Want gemeenschap kan niet worden opgelegd: ze wordt beleefd en opgebouwd in dialoog, soms in spanningen, in voortdurende aanpassingen tussen wat we willen doen en wat we daadwerkelijk doen. Deze discussies bieden de gelegenheid om fundamentele vragen te stellen: over onze respectieve rollen, over de manier waarop wij luisteren naar de stemmen van de betrokkenen en deze integreren, en over de manier waarop wij handelen in het geval van onrecht en structurele ongelijkheid.

Deze dynamiek impliceert tenslotte een concrete reorganisatie van het werk, waarbij de specifieke missie van de benadering van de gemeenschap (community approach) duidelijk erkend wordt. Dat betekent dat we anders moeten nadenken over de taakverdeling, specifieke rollen moeten identificeren, bestaande vaardigheden moeten waarderen en de omstandigheden moeten creëren zodat deze aanpak zich op een samenhangende en duurzame manier binnen het team kan ontwikkelen. Het is een ambitieus project, maar noodzakelijk als we willen dat de gemeenschap niet langer een “extra mind” is, maar een volwaardige drijvende kracht achter ons handelen.

Verder gaan met informeren, vormen en sensibiliseren

Dankzij onze versterkte positie binnen de verschillende netwerken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen we onze expertise in alle aspecten van ons werk promoten en delen. In 2024 hebben we verschillende trainingssessies verzorgd voor teams die actief zijn in de daklozensector. Tegelijkertijd bleven we actief deelnemen aan verschillende instanties, waar we onze analyses, veldobservaties en onze zorgen kenbaar maakten.

In 2025 zal deze doorgeefmissie een nieuwe impuls krijgen met de oprichting van een driedaagse training, opgenomen in de AMA-catalogus, getiteld “Gender, seksualiteit en dakloosheid.” Deze training wordt ontwikkeld in samenwerking met gespecialiseerde structuren en sprekers. Wij hopen dat het een brede respons krijgt en dat het uiteindelijk een blijvend jaarlijks terugkerend evenement in het AMA-programma kan worden.

De aanvragen die wij ontvangen – aanvragen voor trainingen, interventies, informatiestands – nemen voortdurend toe. Wij doen ons best om ze te beantwoorden, waarbij we voorrang geven aan de vragen die voor ons echt relevant en betekenisvol lijken, zowel voor het publiek als voor de doelen die we nastreven.

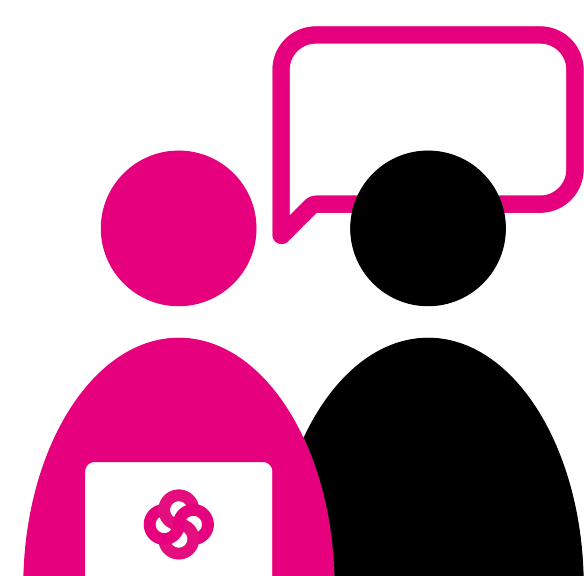
Bovendien zullen we de tools en het inhoudelijk materiaal die we in de loop der jaren hebben ontwikkeld en verbeterd, blijven verspreiden. Deze bronnen behandelen centrale thema's zoals stigma, geweld, chemsex, toegang tot zorg en meer. Onze bewustmakingsacties richten zich op het grote publiek, op professionals uit de sociale en gezondheidssector en op de mensen die wij ondersteunen.

Voortzetting van het werk rond individuele begeleiding

In het kader van ons individuele ondersteuningsproject hebben wij geconstateerd dat er behoefte is aan het optimaliseren van de gegevensverzameling en de opvolging van de begunstigden om de kwaliteit en relevantie van onze ondersteuning te verbeteren. Om deze uitdagingen aan te gaan, implementeren we een nieuwe applicatie voor gegevensverzameling, die speciaal is ontworpen om zich aan te passen aan de voortdurende evolutie van onze missies. Deze applicatie is bedoeld om de invoer, verwerking en analyse van de verzamelde gegevens te vergemakkelijken, waarbij we rekening houden met de strenge normen van vertrouwelijkheid en ethiek die aan ons werk zijn verbonden. Het doel is om efficiëntere hulpmiddelen te krijgen waarmee de trajecten beter kunnen worden gevolgd en waarmee snel kan worden ingespeeld op de individuele behoeften van de mensen die wij ondersteunen.

Naast deze technische verbetering besteden we bijzondere aandacht aan de interne organisatie van ons team om de werklast beter te verdelen en de risico's op burn-out, die vaak voorkomen in een context van intensieve sociale ondersteuning, te voorkomen. Daarom hebben we een maandelijks overleg opgezet, gewijd aan de status van individuele opvolging. Deze gezamenlijke tijd biedt teamleden de gelegenheid om de huidige situatie te evalueren, problemen te bespreken, successen te delen en bovenal de coördinatie tussen de verschillende belanghebbenden te versterken. Deze dynamiek van wederzijdse ondersteuning draagt bij aan een meer solidaire werkomgeving, waarin de werklast beter verdeeld is en waarin iedereen kan genieten van een aandachtig luisterend oor en concrete ondersteuning.

Deze dubbele inspanning – technisch en menselijk – is erop gericht de kwaliteit van onze ondersteuning te versterken en tegelijkertijd de duurzaamheid en het welzijn van de professionals die met de begunstigden werken, te garanderen. Wij zijn ervan overtuigd dat deze ontwikkelingen het mogelijk maken om een kader te creëren dat efficiënter en duurzamer is en meer respect heeft voor de realiteit van iedereen.

Het PrEP-project verder vormgeven

Het PrEP-project is al jaren een 'pilotproject' waarmee we onze inzet voor de strijd tegen hiv en voor bredere toegang tot preventie benadrukken. Helaas moest dit project in 2024 worden stopgezet vanwege een gebrek aan financiering. Deze moeilijke periode liet zien hoe groot de uitdagingen zijn waarmee innovatieve initiatieven in de sociale en gezondheidssector te maken krijgen. Aan het eind van datzelfde jaar echter werd een belangrijke stap voorwaarts gezet, toen het project officieel werd bekrachtigd door een overeenkomst met het RIZIV.

Dit project, dat we samen met vijf andere verenigingen op federaal niveau realiseerden, is een grote overwinning en een primeur in België. Voor het eerst zullen niet-ziekenhuisdiensten PrEP volledig gratis kunnen voorschrijven en verstrekken, zonder voorwaarden voor toegang tot zorg of medische dekking.

Dit succes is het concrete bewijs dat het lobbywerk van de actoren in het veld, ondersteund door gedegen wetenschappelijke expertise, vruchten afwerpt. Het laat zien dat collectieve mobilisatie en vastberadenheid om fundamentele rechten te verdedigen, tot aanzienlijke veranderingen kunnen leiden.

In 2025 wordt deze vooruitgang werkelijkheid door een PrEP-kliniek te openen, in nauwe samenwerking met MIA. Dit kantoor zal een ontvangst-, informatie-, advies- en leveringsplek zijn, die is ontworpen om aan de specifieke behoeften van de betrokkenen te voldoen.

